Donderdag, 9 October 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3421

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt. Tel. 1919. Uw adres voor alle soort Kantoorbehoeften.	Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.	Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29 Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.	Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38	Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

0-50 procent Russische industriële capaciteit is in Duitse handen.

ieerden verloren 8-9 millioen ton scheepsruimte dert begin oorlog: Duitsland ongeveer 4 millioen.

ost-Indië koopt voor half milliard oorlogsmateriaal in U. S. A.
[alles contant betaald !]

Nederland, G. B. en V. S. stoppen alle olieverschepingen naar Japan.

E GEVECHTEN IN RUSLAND.

Het Rode Leger meldde op inten-ve wijze te strijden langs het gehele ssische front, waarbij de nazie-gingen om door te breken, werden geslagen op verscheidene punten. ewel buitengewoon hevige gevech- zich concentreerden in de richtin-n van Vyazma en Bryansk. „Rode er" beschreef de koppige weerstand zeide, dat alzo in de streek van het rp P. een grote Duitse tankcolonne rschillende malen trachtte te breken or de Russische defensie, doch dat le pogingen mislukten. Daarna trok-n zij zich terug in een andere rich-g en maakten een wig in de Russi-he positie. Een detachement viel n op dappere wijze de tankcolonne n. De Duitsers verloren meer dan 0 manschappen en officieren aan den. „Rode Ster" zeide: „Onze een-den vernielden 65 tanks. Elke voor-artse stap in de richting van Vyaz-a en Bryansk kost den vijand enorme rliezen."

„Rode Ster" beschreef twee gevech-n van de vele, die worden geleverd de reusachtige slag. Een Russisch tachement, dat punt F. verdedigde, eldde verschillende Duitse aanvallen hebben afgeslagen gedurende het rste deel van de dag. Het gevecht wam tot bedaren om 15 uur toen de uitsers niet in staat waren vooruit komen. Om 19 uur zeide een bericht, t de vijandelijke bataljons allen in n roes aanvielen. Het bericht meld- dat de Russen hen naderbij lieten omen en dan vuur afgaven, hierdoor ide bataljons vernielende.

„Rode Ster" berichtte, dat in Wes-lijke richting een Russische compa-ie van genietroepen de opdracht teeg om een brug op te blazen over rivier S. om de opmars van den ijand te belemmeren. Niettegenstaan-e de hagel van vuur uit de Duitse ge-eren en mortieren bereikten de ge-etroepen de brug, waar 40 vijande-ike soldaten reeds overheen getrok-n waren en anderen volgden.

De genietroepen wierpen toen de uitsers terug met machinegeweren bajonetten en bliezen de brug op. e Russen schatten, dat zij 30 Duit-rs doodden. Zelf verloren zij 3 do-n en 7 gewonden, die zij terugdroe-n.

Generaal Bondarev zeide: „Wij ... dat de vijand zal verdrinken zijn eigen bloed, doch de straten en leinen van ons mooie Leningrad niet l zien", in een artikel, dat hij voor Pravda" schreef en dat werd getele-neerd uit Leningrad. „Pravda" eldde in een ander bericht, dat Bon-revs troepen 9500 Duitsers dood-n, 7 batterijen, 35 anti-tankkanon-n vernielden en grote hoeveelheden apenen en ammunitie veroverden in lag voor Leningrad. De slag werd tgezet zowel in de Noordweste-als de Zuidwestelijke sectoren.

De Russische tegenaanvallen op de egangswegen naar Leningrad zou-n toenemen in heftigheid. Een be-icht van de frontlinie deelde mede, at de strategisch belangrijke stad E. erd heroverd, nadat het Rode Leger rak door 3 sterk gefortificeerde Duit-e linies, de oversteek van de rivier orceerde en den vijand ver van de tad terugdreef. Een hoofdartikel van Rode Ster" zeide: „Verniel de vijan-elijke tanks zonder mededogen" en af instructies hoe de machines te be-trijden. Het artikel zeide, dat met het itzicht op een lange winter de Duit-ers trachten door te breken met de urie van een wild beest, hoofdzake-ijk rekenende op de tanks. Verder erd te kennen gegeven, dat de Rode uchtmacht de tankcolonnes bombar-eert en de artillerie een verschrikking blijkt te zijn voor de Duitse tanks, ter-wijl de genietroepen mijnen legden en de eigen tanks de vijandelijke machines direct bestreden. (Moskou, (AP) 8.10).

DE RUSSISCHE GUERILLA'S.

Tass meldde uit Leningrad, dat duizenden Sovjet - burgers zich hebben gevoegd bij de guerilla-legers achter de Duitse linies in het Leningrad-gebied en gereed zijn den gehaten vijand te bestrijden tot de laatste druppel bloeds.

Hieraan werd toegevoegd, dat deze detachementen 1 Duitsen Generaal doodden, 207 officieren en 2659 manschappen. Gezegd werd, dat zich onder de slachtoffers 60 Gestapo-mannen bevonden waaronder een Gestapo - commandant. Hieraan werd toegevoegd, dat de guerilla's 13 treinen ontspoorden en het verkeer op een lijn gedurende een week ophielden. Zij vernielden 29 vliegvelden, 120 truckladingen met ammunitie. (Moskou, (AP) 8.10).

HOE JAPAN DE TOESTAND ZIET.

In een speciaal artikel drong „Domei" er bij de asmogendheden op aan om de oorlog met Sovjet-Rusland te beëindigen om de Duitse bronnen, manschappen en materialen te bewaren voor een totale aanval op Groot-Britannië. Het nieuwsagentschap waarschuwde, dat, indien de oorlog met Rusland zou voortduren over een grote periode, de asmogendheden zich zouden kunnen zien gesteld tegenover een gebrek aan materialen, omdat zij een unie zijn van „niet bezitters".

Aan de andere kant zouden Groot-Britannië en de Verenigde Staten sterker kunnen worden, omdat zij een unie vertegenwoordigen van „bezitters".

Domei, dat nauwe relaties heeft met de Regering, sprak de vrees uit, die ook door andere organen tot uitdrukking was gebracht, dat Duitsland zijn kracht in Rusland zal verbruiken en Japan alleen laten staan tegenover de vijandelijkheden van Groot-Britannië en misschien van de Verenigde Staten. Het agentschap zeide, dat de Duits-Russische oorlog ondernomen werd om elke mogelijke bedreiging in de rug der Duitsers te verwijderen. Hieraan werd toegevoegd, dat dit doel reeds bereikt is omdat Rusland is verminkt door de hevige verliezen, die het geleden heeft. Verklaard werd, dat indien de oorlog met Rusland werd beëindigd, de Duitsers zich zouden kunnen keren naar Suez en zeeverbindingen vestigen met het Verre Oosten. Japan zou dan in staat kunnen zijn de kwade hand van Groot-Brittannië uit het Verre Oosten te verwijderen (Tokio, (AP) 8.10).

CHINESE OFFENSIEF.

Een zegsman van het Japanse leger zeide, dat een groot Chinees offensief langs het midden gedeelte van de Yangtze-rivier de gevechten heeft gebracht naar Shasi op 60 mijl stroomafwaarts van de grote rivierhaven Ichang, hoewel de toestand bij Ichang, het voornaamste Chinese objectief, duister bleef.

Ichang ligt op 800 mijl van de zeekust en was de meest Westelijke voorpost van de Japanse legers sedert de verovering daarvan twee jaar geleden. De Chinese militaire leiders in Chungking verklaarden gisteren, dat hun strijdkrachten Ichang binnentraden en bitter vochten voor het bezit van de hoogten aan de overzijde van de rivier. Chinese berichten deelden hedenavond mede, dat de gevechten werden voortgezet binnen de stad zelf, doch beweerden niet de stad geheel te hebben veroverd.

De Japanse erkenning van hevige gevechten bij Shasi sluit niet het toegeven in van het verlies van Ichang. De Japanners zeiden, dat zij op Zaterdag bij Shasi tegenaanvallen uitvoerden en 8 Chinese divisies daarbij terugdreven, hierdoor de bedreiging verwijderende voor hun posities langs dit deel van de Yangtze in het Westen van de Hupeh-provincie. **De herovering van Ichang zou ongetwijfeld een grote Chinese overwinning zijn en mogelijk de grootste van de oorlog.**

De Chinezen melden thans de volledige herbezetting van Changsha, de hoofdstad van de Hunan - provincie. De Japanners verklaarden, dat zij deze stad vrijwillig verlieten. Chungking maakte het besluit bekend van de Chinezen om Chengchow te heroveren. (Shanghai, (AP) 8.10).

Een Chinees communiqué deelde mede, dat de Chinese strijdkrachten 5 strategische punten rond Ichang veroverden en de Japanse positie rond de rivierhaven aan de Yangtze précair is. De Japanse verbindingen tussen Peiping en Hankow zijn afgesneden. (Chungking, (AP) 8.10).

ROOSEVELT ZAL BOODSCHAP NAAR CONGRES ZENDEN.

De Congresleiders maakten bekend na een conferentie op het Witte Huis, dat Roosevelt morgen een boodschap naar het Congres zal zenden, waarin veranderingen in de neutraliteitswet zullen worden voorgesteld. De leiders van de wetgeving zeiden te hebben goedgekeurd, dat de verandering in de neutraliteitswet, welke morgen in het Huis zal worden voorgesteld na de boodschap van Roosevelt, zou blijven beperkt tot de toestemming om Noordamerikaanse koopvaardijschepen te bewapenen. (Washington, (AP) 8.10).

DE SERBEN ZETTEN DE OORLOG VOORT.

De correspondent van een te Budapest verschijnend nieuwsblad deelde mede uit Beograd, dat de Duitse strafexpeditie na weken van vechten de woudbenden heeft bedwongen, die de dorpen in Serbië plunderden. Duitse soldaten en militaire eenheden van de Serbische Regering moesten eerst van dorp tot dorp vechten om Serbië te bevrijden van den terroristischen commandant. De expeditie-strijdkrachten traden krachtig op tegen alle terroristische daden en executeren soms zoveel als 58 tot 60 man.

De Duitsers wierpen duizenden strooibiljetten en kaarten over het land, waarop zij de omvang aantonen van de Duitse invasie in Rusland en verhalen van Duitse overwinningen. De bandieten hadden het volk verteld, dat de Russen zich reeds bij de Donau bevinden en de Serbische grens zouden oversteken.

In de buurt van het dorp Rovanik vochten honderd Regeringstroepen gedurende verschillende uren tegen de bandieten en lieten 24 doden liggen.

Bij Javenika werden communisten verdreven met vlammenwerpers nadat zij de stad dagenlang hadden bezet. Hier werden 15 communisten doodgeschoten.

Nieuwsbladen van Beograd meldden, dat de omstreken van Beograd zijn gezuiverd van alle bandieten en de voedselvoorzienings - wegen naar de hoofdstad weer zijn veilig gesteld. Een blad zeide, dat zich onder de woudbenden velen bevinden die in de lente uit de gevangenis ontsnapten toen de Duitse invasie plaatshad. Een ander blad van Beograd zeide, dat zich onder de gearresteerde communisten vele zonen bevinden van welbekende Serbische politici. (Budapest, (AP) 8.10).

POOLSE LUCHTMACHT DEED VAN ZICH SPREKEN.

De Poolse militaire hoofdkwartieren in Engeland maakten bekend, dat van 1 September 1940 tot 30 September 1941 de Poolse luchtmacht in Groot-Britannië 378 vijandelijke vliegtuigen naar beneden haalde, terwijl er waarschijnlijk 102 werden vernield en 48 werden beschadigd. Poolse piloten maakten deel uit van een lange lijst van bombardementen op vijandelijk gebied (Londen, (AP) 8.10).

REUSACHTIGE ITALIAANSE ZEEVERLIEZEN.

Van Britse zijde werd medegedeeld, dat het gestadig bestoken door Groot-Britannië van Italië's zeemacht dit land heeft beroofd van bijna een-derde van zijn koopvaardijvloot. De opsommingen van de Britse operaties noemen een getal van 851.000 ton aan asscheepvaart, 99% daarvan Italiaans, als naar de bodem gezonden van de Middellandse Zee sedert Italië in oorlog kwam. Officiële bronnen, hoewel niet in staat om juiste cijfers te verschaffen, zeiden, dat talrijke schepen buiten dienst werden gesteld. Volgens schatting omvatte Mussolini's koopvaardijvloot bij het begin van de oorlog 1.235 schepen met een totaal van 3.500.000 ton. Ook Mussolini's oorlogsvloot is ernstig verminkt. Volgens de Britten is 50% van Mussolini's torpedoboten en torpedojagers opgeruimd en zijn al zijn 10.000 tons kruisers en die met 18-duims kanonnen buiten gevecht gesteld of tot zinken gebracht. 1 Slagschip is uit de dienst; 3 andere zijn zwaar beschadigd en ondergaan reparaties (Alexandrië, (AP) 8.10).

Het nieuws van vandaag.

Op 9 October 1934 werd de door alle Serben geliefde en door alle Croaten gehate Koning Alexander van Joegoslavië bij aankomst te Marseille doodgeschoten door een sluipmoordenaar, die aangezet was door de Croaten. Bij de inval van Joegoslavië hebben de Croaten weer zulk een onvaderlandslievende rol gespeeld. Nu vormen zij een eigen koninkrijkje met als koning den Hertog van Spoleto. Deze koning heeft nog geen voet in zijn domein durven zetten, zo onzeker is de toestand er. Hij vindt dat wel goed, want Spoleto zit liever in de Romeinse boudoirs dan in zijn paleis in Zagreb. Zo'n type is het. Maar de ruggegraat van Joegoslavië vormen de Serben, die nimmer deze koningsmoord hebben vergeten en hun landgenoten, de Croaten, niet zien kunnen. Dat was Joegoslavië's zwakke stee. Nu de Serben weer vrij zijn van de Croatische overheersing (omdat het intellectuele peil der Serben misschien iets lager was dan dat der vereuropeaniseerde Croaten kregen de Serben Croatische bazen, die ze uitmergelden), roeren ze zich.

„Alleen de vrijheid kan Serbië redden", zegt hun devies. Geen nazie zal hier op de duur heersen. De telegrammen omtrent de oproeren in Serbië beginnen fantastisch te worden. Op blz. 1 leest u erover. Bij honderden worden ze geëxecuteerd; met het gemene wapen der vlammenwerpers houden de nazies dit fijne volk eronder.

In wel wat voorbarige roes glorieerden de Duitsers vandaag, dat de strijd in Rusland toch feitelijk al gewonnen is (blz. 3). Feiten: Succes voor de Russen in het Noorden, waar Vorosjilof nog met een millioen man troepen in Leningrad wacht; succes voor de Russen in het Zuiden, behalve enkele Duitse overwinningen t.N. van de zee van Azov. Het dubieuze succes voor de Duitsers is, dat ze naar hun eigen zeggen (Londen weet er nog niets van) Moskou omsingeld hebben. Uit andere telegrammen concludeert men, dat dit een canard is. Wel wordt er hevig gevochten bij Vyazma, Bryansk en Orel, een stadje, dat nog niet eerder genoemd werd en aan de belangrijke spoorlijn Charkow-Moskou ligt en ijzerfabrieken heeft. De verovering van deze stad zou voor de Duitsers inderdaad een grote strategische vooruitgang zijn. Charkov zelf hebben de Nazies nog niet. Een bericht zegt, dat bij een verovering van Charkov zeker 60% van de industriële capaciteit van Rusland in nazie-handen zou vallen (momenteel is dat reeds 40 à 50%).

Het grootste Chinese offensief is momenteel aan alle fronten aan de gang.

PARACHUTISTEN.

„El Libertador" bracht ditmaal voor „Dagblad Amigoe di Curaçao" de volgende levendige beschrijving mede van een medewerker betreffende het vliegtuigongeluk, dat onlangs bij Sint Eustatius plaats vond.

Donderdagmorgen 25 September jl. kwart vóór tien in den morgen, kwam er iemand aan de deur van mijn huis en schreeuwde: „The Germans are here in their parachutes!!!!!!!" Ik stond op van mijn stoel om eens te gaan kijken, wat men wel kon bedoelen met deze herrie en had nog juist tijd om te zien, hoe de eerste parachutist in de zee neerkwam; twee anderen volgden bijna onmiddellijk en toen zei men me, dat er een vliegmachine boven het eiland was; ik keek op, zag toen, dat er nog verschillende parachutisten aan het dalen waren.

Nonnen kunnen kinderen niet meer houden.

In minder dan geen tijd was het geheele eiland op de been; men vreesde het ergste: Iedereen wist het zijne te vertellen, maar de algemeene opinie was, dat het Duitschers waren, die hier een luchtbasis kwamen aanleggen!!!! Op school waren de kinderen niet meer te houden, de Zusters lieten hen natuurlijk buiten een kijkje gaan nemen, met het strenge verbod, zich niet buiten de speelplaats te begeven. Een der kinderen kreeg een zenuwtoeval, wilde tegen iedereen iets zeggen, maar kon geen woord uitbrengen. Een vrouw maakte zich zoo gauw mogelijk uit de voeten om in haren „Schuilkelder" bescherming te vinden; men vond haar later onder haar bed......

Gezaghebber wacht eersten parachutist op: het blijkt een vredelievende Amerikaan

Gezaghebber Erens was er onmiddellijk bij om de noodige maatregelen te nemen; persoonlijk ging hij met twee mannen op weg naar de plaats, waar men verwachtte, dat de eerste parachutist zou neerkomen; de Politieagenten werden met hulp uitgezonden in verschillende andere richtingen om naar omstandigheden gevangen te nemen of hulp te verleenen.

Gelukkig bleek, dat alleen „hulp verleenen" noodig was. Na betrekkelijk korten tijd bracht men er een binnen op de Politiewacht en werd het volk kalmer, toen men hoorde, dat het Amerikanen waren. Later werd bekend, dat het werkelijk een Amerikaansch vliegtuig was van de American Navy, op weg naar Antigua en dien morgen vertrokken van Puerto Rico. De vliegmachine was in een onweerswolk geraakt en door de enorm sterke rukwinden waren vleugels en stuur ernstig beschadigd. Zij was geheel en al buiten contrôle, en liep zeer groot gevaar van om te kantelen.

Dit voorziende, had de Commandant aan alle passagiers bevel gegeven om de vliegmachine per parachute te verlaten, om zoodoende hun leven te trachten te redden. Allen deden zoo, slechts één der piloten bleef aan boord; deze zou, nadat de machine zeer verlicht zou zijn door het verlaten van dertien personen nog trachten haar in de haven te brengen; de wind was ondertusschen gaan liggen en onder het land van Statius komende zag de piloot kans, ofschoon tamelijk onzacht, in de haven terecht te komen.

Agent Schroehaart vindt door haaien overgelaten resten van slachtoffer.

Binnen enkele uren waren er drie andere vliegmachines gearriveerd van Puerto Rico om hulp te verleenen bij het zoeken naar de slachtoffers; zeer laag vliegende, zocht men overal boven het eiland en boven de zee; 's avonds laat kwamen er nog twee oorlogsboten en den volgenden dag nog een derde om overal de zee af te zoeken. In het geheel heeft men na zeer veel moeiten elf personen kunnen redden; een der slachtoffers werd gevonden in de zee bij de Venus Bay, waar onder de leiding van den Politie Agent Schroehaart een boot met enkele mannen er in, het geluk had een slachtoffer op te pikken, nadat men eerst met geweerkogels en anderszins het enorme aantal haaien van het lichaam had weten te verjagen. Maar helaas, dit slachtoffer was vreeselijk door hen verminkt; hoofd en armen waren door deze dieren van het lichaam afgerukt; aan een der beenen zat geen vleesch meer; men bracht het slachtoffer aan wal naar het hospitaal, vanwaar het in den avond werd gebracht aan boord van een der vliegmachines en zoo getransporteerd werd naar Puerto Rico om van daar per boot naar de Familie in Amerika te worden vervoerd.

Op het oogenblik, 28 September, worden er nog twee personen vermist, welke men wel als verloren kan beschouwen.

Gezaghebber Erens zoekt zelf mede.

Tegen den avond van den dag, waarop het ongeluk plaats had, verzamelden zich, op invitatie, de slachtoffers, die loopen konden, in het huis van de Familie Erens; een hunner, die een gebroken enkel had opgeloopen, werd per draagstoel erheen gebracht en daar monterde Mijnheer en Me-

vrouw Erens hen al heel gauw een beetje op onder een glaasje bier, wijn, soda-whisky enz.

Sommigen waren geheel en al van streek: maar het laconieke van den Heer Erens en de vroolijke lach van Mevrouw Erens deden hun spoedig, voor een paar uren, vergeten, wat ze hadden mede gemaakt.

Hulde aan onzen wakkeren en onvermoeiden Gezaghebber!!!!

Persoonlijk ging hij, op den morgen van het ongeluk, tegelijk met den Heer Pandt aan boord van de beschadigde vliegmachine (de motor zelf had niets geleden), om uren achtereen met levensgevaar over de ruwe zee te glijden en te hobbelen op zoek naar nog in het water liggende slachtoffers en den volgenden dag maar weer er op uit in kleine motorbootjes!!

Dr. Nassy hielp.

Hulde aan Dr. Nassy, die met de meeste toewijding de gewonden heeft verzorgd en, hun, waar noodig, een hart onder den riem wist te steken!!

Op de stoomfiets van den Heer Peterson gingen slachtoffers naar het hospitaal!

Hulde aan den Heer Peterson, die langs bijna onbegaanbare wegen, met zijn stoomfiets op de duo zitting de slachtoffers naar het hospitaal heeft gebracht, die niet konden loopen!!

Hulde aan den Heer Pandt en alle Statianen.

Hulde aan den Heer Pandt, die, zooals reeds vermeld is, uren achtereen met den Heer Erens in het gehavende vliegtuig op zee naar slachtoffers heeft gezocht en wiens truck geregeld op en neer reed om hulp te verleenen, waar zulks noodig was!!!

Hulde aan alle mannen van St. Eustatius, die gedurende meer dan twee dagen moeiten noch vermoeienissen hebben ontzien om te voet het geheele eiland af te zoeken naar de vermiste slachtoffers!!!

Lebrun.

Staten van Curaçao.

Vergadering op Donderdag, 9 October 1941, desavonds te 8 uur.

—o—

Te Behandelen Onderwerpen:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp 1ste Suppletoire begroting 1941 (1940-1941-47, 1941-1942-9) (voortzetting).

Namens den Voorzitter,

De Griffier,

G. J. FERGUSON.

's Werelds Communist No. 1 begon loopbaan in Seminarie.

„. . . in de revolutionnaire practijken was ik een kind".

Josef Stalin

LENIN HIELD NIET VAN STALIN

Joseph Djugasjvili, alias Stalin is de leider van 180.000.000 Russen op een salaris van ƒ 80.— per maand.

De Engelsen noemen hem nu „Uncle Joe".

Men vroeg eens aan Stalin, wat naar zijn idee het meest bevredigende was in het leven. Zijn antwoord was heel typisch voor den man:

„Uitvinden, wie precies je vijand is. Daarna een plan opmaken om hem ten val te brengen. Vervolgens volledige wraakoefening. En daarna rustig gaan slapen: dat is het grootste genoegen in de wereld!" Dat is dus Stalin, geboren Joseph Djugasjivili, in Georgië, op 21 December, in het jaar onzes Heren 1879. Bijna 62 jaren oud is hij: de zoon van een ploeterende, hem aanbiddende moeder en een dronken schoenmaker.

STALIN

Hoe zeer moeten de bittere armoede en ontbering van zijn jeugd dezen man gevormd hebben, hoe moeten de vijf perioden van gevangenschap — hij wist vier malen te ontsnappen — zijn ziel hebben gewond en hem gemaakt hebben tot wat hij zich noemt: Stalin, dat staal betekent.

Maar de levensgeschiedenis van den Russischen Vozhd (Führer), zijn opleiding tot priester in de Russische Orthodoxe Kerk, zijn politieke geschiedenis, zijn vriendschap met Lenin, Trotsky en anderen, is tamelijk bekend.

In Gori, een zeventig kilometer van Tiflis, herinnert men zich Zozo Djugashvili, den zoon van den schoenmaker van het stadje, zeer goed. Vissario Djugashivili, zijn vader, had het heel druk, want hij had de enige schoenmakerij in het stadje van tienduizend inwoners. Daarenboven had de oude Vissario een groot zwak voor de alcohol, zodat er van de opvoeding van Zozo niet veel terecht kwam. Als een straatjongen zwierf hij rond in de straten van Gori en hij vertoonde toen klaarblijkelijk al leiderseigenschappen, want de andere straatjongens aanvaardden gaarne zijn meesterschap. Als jongen van 12 jaar kon hij met nooit falende zekerheid een dolk werpen over een afstand van een meter of vier.

Pas toen Zozo na een heftig straatgevecht bloedend en smerig thuis kwam begreep de dronken schoenlapper, dat hij iets moest doen voor den jongen. Hij bracht hem naar Tiflis en sleepte hem op aandrang van zijn gelovige vrouw naar het Georgiaans Theologisch Seminarie in de Pushkinstraat, waar haar zoon, naar zij hoopt, voldoende getemd zou worden om hem priester in de Georgiaanse Kerk te laten worden.

Maar het was op dit Seminarie, dat Stalin, „de man van staal", voor het eerst met de politiek in aanraking kwam. De spoorwegarbeiders in Tiflis maakten veel werk van het ingang doen vinden bij de toekomstige priesters van socialistische idealen en dikwijls leerden de aanstaande priesters de inhoud van kleine rood-gekafte pamfletjes uit het hoofd in stede van de catechismus.

De jonge Joseph werd gegrepen door de revolutionnaire idealen en binnen vier jaar was hij volkomen thuis in de werken van Karl Marx en Frederik Engels, de hogepriesters van het communisme. In 1896 werd hij, op zeventienjarige leeftijd lid van de Sociaal-Democratische Arbeiders-Partij van Rusland, afdeling Tiflis. Nog datzelfde jaar stichtte de zevenjarige de eerste „geheime Marxistische Vereniging" binnen de muren van het Seminarie, de zogenaamde Tredozosist. Van zich zelf zeide Stalin later eens over deze periode: „Ik mag dan heel wat geweten hebben van de Marxistische leerstellingen...... ik was in de revolutionnaire practijk een kind!"

Het gevolg hiervan was onder meer, dat op een dag de priesters in zijn kamer „godslasterlijke en revolutionnaire pamfletten" vonden, en hij werd regelrecht van het Seminarie gejaagd voor wat zijn supérieuren „socialistische ketterij" noemden

Stalin is zonder twijfel een man met grote persoonlijke moed. In 1905 bij voorbeeld, bij de eerste Russische revolutie, leidde Stalin persoonlijk een troep arbeiders door de straten van Tiflis naar het Paleis van den onderkoning, waar zij de vrijlating wilden eisen van een groep politieke gevangenen. In die dagen was de vroegere straatjongen uitgever, hoofdredacteur en abonnementen-werver van een dagblad: „De Proletarische Strijd".

Plotseling stonden zij tegenover een horde bereden kozakken en de slechts matig bewapende arbeiders aarzelden. Stalin rende in zijn eentje naar voren en klom in een lantaarnpaal. Van dit weinig imponerende spreekgestoelte hield hij een trots en tartend sermoen. Plotseling viel er een geweerschot en zonder te kijken, vanwaar het kwam, tastte hij naar zijn gordel en slingerde de ene na de andere dynamietbom naar de kozakken — met uitstekende resultaten. Het gevecht duurde drie volle uren en Stalin zowel als zijn lantaarnpaal werden tegen de vlakte gesmeten en behoorlijk beschadigd.

Er vloeide heel wat bloed in de straten van Tiflis die dag...... ook het bloed van Joseph Stalin. De hoofdredacteur van „De Proletarische Strijd" verliet het slagveld niet, voordat zijn kameraden, verslagen, maar nog steeds vol van vertrouwen, hem wegdroegen.

Stalin werd tussen de eerste dagen waarop hij actief naar voren trad als revolutionnair tot 1917 toe niet minder dan vijf maal naar Siberië verbannen. Vier maal wist hij te ontsnappen en keerde terug naar zijn arbeidsveld. Behalve Molotov was Stalin de enige communist van betekenis, die binnen de grenzen van het Tsarenrijk zijn strijd voor het communisme voortzette. De anderen, ook Trotsky, verlieten Rusland en streden van het buitenland uit.

In 1917 werd Stalin, toen voor de vijfde en laatste maal banneling in Siberië, vrijgelaten door de revolutionnairen en hij keerde terug om voor het eerst een officiële werkkring bij het bolsjewistische bestuur te aanvaarden. Zijn strijd met Trotsky, welke eindigde met zijn overwinning na Lenins dood en de verbanning van Trotsky en zelfs ten slotte Trotsky's dood, is vrij bekend.

Men beweert, dat Lenin voor zijn dood moet hebben gezegd, dat hij Stalin niet mocht. Stalins geweldige ruwheid was volkomen strijdig met Lenins opvattingen en men kan inderdaad Stalin er niet van beschuldigen, dat hij zich geheel veel laat gelegen liggen aan de zoet-gevooisde taal van de waarlijke diplomatie. In December 1934 zette hij bijvoorbeeld de Sovjet-buitenlandse politiek uiteen in de volgende bewoordingen:

„We wensen vrede en zullen strijden voor vrede. Maar we zijn niet bang voor dreigementen en we zijn bereid terug te slaan, wanneer wij geslagen worden. Zij, die zouden trachten ons land aan te vallen, zouden een behoorlijke klap krijgen om hun duidelijk te maken, dat ze hun varkensbek niet in de Sovjettuin moeten steken."

En dat hij zijn woorden gestand doet, blijkt wel uit de grootste strijd der wereldgeschiedenis, die heden in het Russische land gestreden wordt.

BUITENLAND.

OTTO DIETRICH OPTIMISTISCH

Dr. Otto Dietrich, de perschef van Hitler, verklaarde na zijn terugkomst van het hoofdkwartier van Hitler, dat de campagne in het Oosten practisch beslist is (Berlijn, (AP) 8.10).

ROOSEVELT SCHREEF EEN BRIEF AAN STALIN.

Roosevelt schreef een brief aan Stalin, waarin hij verklaarde, dat er wegen zullen gevonden worden om al het noodzakelijke oorlogsmateriaal naar de fronten te sturen, om Hitler te bevechten.

De brief werd aan Stalin overhandigd door Averell Harriman, het hoofd van de missie der Verenigde Staten naar Moskou. Roosevelt drukte ook zijn groot vertrouwen uit in de uiteindelijke overwinning der Russen over Hitler (Washington, (AP) 8.10).

AMENDEMENT OP DE NEUTRALITEITSWET.

De wetgevende leiders der Verenigde Staten deelden mede, **dat Roosevelt morgen een amendement zal indienen op de neutraliteitswet bij het Congres, waardoor de schepen der Verenigde Staten worden uitgerust met kanonnen.** Ook zeide men, dat de president hoopte, dat het Congres later voorzieningen in de wet zou treffen, waardoor de schepen der Verenigde Staten ook de havens van oorlogvoerende landen mogen aandoen. Het amendement zal verdedigd worden door verschillende leden van de beide partijen in het Congres en eveneens door Harry Hopkins.

Hopkins en verscheidene andere leden betreuren het, dat de restricties op de vaarplannen der schepen nog niet worden ingetrokken (Washington, (AP) 8.10).

ZAAK CURIEL VOOR HET HOF.

Hedenmorgen eiste de Advokaat-Generaal van het Hof 8 maanden tegen den heer Alex Curiel en 6 maanden tegen den heer Elias. Mr. Boon hield daarna zijn rede, doch is hiermede nog niet klaar gekomen, zodat de zaak morgen weer zal worden voortgezet.

Nederland.

DR. VAN MOOK STEUNT CORDELL HULL.

Dr. Van Mook zo wordt uit Batavia gemeld, wenst Cordell Hull te steunen in diens systeem betreffende bi-laterale verdragen als basis voor het herstellen van de wereldhandel na de oorlog. Dr. Van Mook verklaarde o.a.: „Het Atlantische Charter (de acht punten van de verklaring Churchill Roosevelt) voorziet geen voortzetting van de oude toestand; een groep jongens rond een tafel, die zoveel als ze maar kunnen van een grote taart snijden, doch wel behandeling der moeilijkheden in gemeenschappelijk overleg, zoals Cordell Hull dit ook wil. De lessen van de vorige oorlog zijn niet vergeten en de lessen van deze oorlog mogen evenmin worden vergeten."

MUSSERT IS VERBOLGEN.

„De N.S.B. heeft gedurende de laatste anderhalf jaar meer moeilijkheden en tegenstand ondervonden, dan in de vorige acht jaren van zijn bestaan", zo zeide Mussert in een rede, die hij (op 14 September) te Maastricht heeft gehouden. En „Volk en Vaderland" (van 19 September) is verbolgen op de Nederlandse bladen, die „ondanks de papierschaarste lange klachten publiceren, openlijk of verborgen, over de dure vis, de vleesschaarste, geen ei aan het ontbijt, volle treinen, geen taxies, koffie zonder smaak."

Het blad eindigt met de woorden: „Terwijl de Duitse divisies glorieus en onoverwinnelijk de Dnjepr overtrekken, of wanneer de Führer admiraal Horthy ontvangt, dan ziet ge in de Nederlandse bladen plaatjes van hondjes en katjes. Deze miskenning der werkelijkheid en van de logica der feiten is typerend voor Nederlands houding in oorlogstijd."

Deze beide uitingen zijn hierom belangrijk, omdat zij aantonen, dat Nederland op zijn Nederlandse standpunt blijft staan: anti-Führer en anti den kleinen leider.

NEDERLANDER IN PARIJS DOODGESCHOTEN.

Indertijd is reeds medegedeeld, dat een Nederlander in Frankrijk is geexecuteerd wegens spionnage. In de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" van 4 September staat de naam: J. W. L. Doornik, koopman, wonende te Parijs.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Overleden in Nederland: **Mr. C. de Roon Swaan,** oud-vice-president van het Hooggerechtshof in Nederlands-Indië (te Velp; 69 jaar); **H. W. L. van Meeuwen,** oud-kapitein, K.N.I.L. (te Amsterdam; 59 jaar).

— Onder vele andere tekorten zijn in Nederland de laatste maand vooral een tekort aan papier en een aan bouwstenen, aan het licht getreden.

— In verband met de nazie-coördinatie van het Nederlandse muziekleven hebben de orkesten speciale administrateurs gekregen. Voor het Residentie-orkest is als zodanig benoemd Ed. Elzenaar.

— Familiewapens moeten — met terugwerkende kracht — door het „Nederlands Verbond voor Sibbekunde" erkend zijn om aangewend te mogen worden.

— Niet minder dan 33 van de 140 Nederlandse dagbladen zijn met ingang van 1 October opgehouden te verschijnen; van de 650 nieuwsperiodieken zijn er 520 opgeheven!

— De Chinezen in Nederlands-Indië houden een speciale inzameling voor de nieuwe „Jan van Galen"; de Gouverneur van de Brits Indische provincie Punjab heeft voor het zelfde doel tienduizend rupees geschonken.

— In Japan ligt nog voor vier millioen gulden aan door Nederlands-Indië bestelde goederen, die niet meer verscheept kunnen worden.

— Een groep Nederlands-Indische journalisten bezoekt Australië, als gasten van de Australische regering.

RUSSISCHE BURGERS TREKKEN TERUG VOOR DE NAZIES.

Politiek en Oorlog.

DE SOVJETS VERDEDIGEN MET ALLE MACHT.

Enorme Duitse verliezen; 500 tanks stuk.

In de grootste gemechaniseerde slag, die ooit gevochten werd, slaan de centrale Russische legers wanhopig de series van machtige geconcentreerde aanvallen terug, die met een overmacht van Duitse strijdkrachten langzaam de bloedige inkervingen langs de toegangswegen naar Moskou uitbreiden. Met een verschrikkelijke chaos op de moeilijk vast te stellen en veranderende fronten worden Duitse voortgangen hier en daar toegegeven, doch volgens de Russische militaire berichten zouden deze worden verkregen tegen een ontzaggelijk hoge prijs voor de aanvallers. Rusland voerde in grote haast nieuwe afdelingen van gepantserde troepen, infanterie en verse eskaders duikbommenwerpers aan voor de grootste beproeving van de oorlog in het Oosten. Geen grote doorbraak volgens de Russen door de Duitsers zijn gedaan.

De Russen zeiden, dat de Duitsers meer dan 500 tanks verloren aan het centrale front, waar Maarschalk Semeon Timosjenko de hoofdstad verdedigt tegen de nazies, die opereren uit de omgeving van Vyazma op ongeveer 125 mijl ten Westen en van Bryansk op ongeveer 220 mijl ten Zuid-Westen daarvan. Een enkele Rode infanterie-divisie, die zorgeloos charges uitvoerde met vlammende flessen gasoline, zou meer dan 300 Duitse tanks hebben vernield. Nog honderd zouden zijn vernield door de Sovjet-artillerie en de Sovjet-bommenwerpers, gezamenlijk met een niet geteld aantal pantser-wagens, trucks en troepentransporten. Russische genie-compagnieën, die zweten onder het onophoudelijke Duitse vuur, doorsneden het bittere terrein met honderden mijlen van sloten en tankvallen. Vóór hen voerden divisie na divisie van andere Rode strijdkrachten onophoudelijk tegenaanvallen uit in pogingen om de zich rekkende nazie-linie terug te slaan. De toon van de crisis is sterk en duidelijk. Het tijdschrift „Bolsjewist" vroeg om een Britse actie in het Westen, nu Hitler in een strijd op leven en dood gewikkeld is in het Oosten.

Het blad zeide, dat het Britse Imperium nu de gelegenheid heeft om het initiatief in handen te nemen en vernielende slagen toe te brengen aan den gemeenschappelijken vijand van het mensdom.

Het officiële orgaan van de Sovjet-vloot schatte, dat de Duitsers thans slechts 25 tot 30 zwakke-divisies hebben in Frankrijk, weinig artillerie en enkele vliegtuigen in het hele Westen. Tegelijkertijd zijn het Britse leger en de Britse luchtmacht sterk gegroeid, terwijl de Koninklijke Marine nog steeds de zeeën beheerst.

De gebieden waar de Roden successen behaalden langs het centrale front werden niet genoemd. Echter werd verklaard, dat op zijn minst 2 van een onbekend aantal Duitse wiggen werden terug gehamerd. **In een stijgende furie van de strijd deed het Sovjet-commando geen poging om de Duitse verliezen te schatten, doch gaf toe, dat nooit tevoren bij de invasie deze zo groot geweest zijn.**

Moskou nam over het algemeen aan, dat het Hitlers laatste en grootste stoot is vóór de winter invalt en dat het Duitse commando eerder een vreesaanjagende verlieslijst wil schrijven dan te worden vastgehouden door de komende sneeuw. Terwijl de toestand in dit grootse oorlogstheater als critiek werd erkend, werden voortgezette en grote successen gemeld van de Leningrad- en Odessafronten. Voor Leningrad werd gemeld, dat een [illegible]-ische stad werd heroverd door de Rode troepen, die 3 opeenvolgende Duitse linies doorbraken en de indringers weer terugwierpen van de stad. En enkele Russische divisie onder commando van Majoor Generaal A. L. Bondarev, die pas is verheven van de Kolonelstitel, zou 9500 Duitse troepen hebben gedood en 7 Duitse artillerie-batterijen en 35 anti-tankkanonnen in een enkel gevecht hebben vernield.

Ver in het Zuiden werden 2 Roemeense infanterie-divisies, die Odessa helpen belegeren, verslagen door de Sovjet-troepen, bijgestaan door mariniers van de Zwarte Zeevloot, die een landing uitvoerden in de Roemeense achterhoede.

Ergens in het Zuid-Westen zouden zware Duitse gemechaniseerde strijdkrachten zijn tegengehouden in series van tegenaanvallen, die 63 nazie-tanks vernielden. (Moskou, (AP) 8.10).

DE STRIJD ROND OREL.

De centrale Russische legers vechten een verwoede strijd tegen een machtig offensief van het gemechaniseerde Duitse leger om het bezit van de stad Orel. Orel is een centrum van spoor- en waterverbindingen, 220 mijl gelegen ten Zuiden van Moskou. Duitse legerafdelingen zijn ook reeds op weg naar het nog dichter bij Moskou gelegen Vyazma, ongeveer 125 mijl ten Westen van Moskou. De strijd rond Moskou gaat een dramatisch hoogtepunt bereiken, nu de Duitsers er in geslaagd zijn reeds een vierde van de ontzaggelijke cirkel rond Moskou te veroveren. De Duitsers hebben zich meester gemaakt van stellingen, waardoor zij de spoorverbindingen van Moskou naar Rostov kunnen afsnijden.

Orel is een fabrieksstad van ongeveer 90.000 mensen. De stad ligt temidden van Ruslands golvende zwarte aarde zone en 68 mijl van Bryansk verwijderd. De strijd op de eeuwenoude slagvelden, die de toegang van Moskou in het Westen, moeten verdedigen, is tot ongekende hevigheid gestegen.

De strijd om Melitopol in het Zuiden, de sleutelpositie van de spoorwegverbindingen van de Krim met het Russische vasteland, wordt met een weergaloze woestheid gestreden.

De Russen gaven echter toe, dat de zwaarste crisis ligt in de strijd rond Moskou. De oprukkende Naziescharen zijn belangrijk in de meerderheid. De tegenstand blijft heroiek en de Russische strijdmacht zag kans meer dan 500 Duitse tanks te vernietigen. (Moskou, (AP) 9.10).

BERLIJN MELDT VOORTGANG.

Een Duitse militaire zegsman zeide, dat het Duitse leger oprukte tot een afstand van 125 mijl van Moskou en de uiterste defensies van de Sovjet-hoofdstad geducht deed schudden.

Duitse berichten zeiden, dat men is binnengedrongen in Timosjenko's defensies van Moskou. Bovendien is een aantal van de beste troepen van den Maarschalk gevangen in een omsingeling ten Westen van Vyazma. Hier zouden, volgens gezaghebbende militaire commentators, de Duitsers van Fredor von Bock gewikkeld zijn in precies zulk een „slag van vernieling" als plaats had ten Oosten van Kiev waar meer dan 650.000 Russen gevangen werden genomen enkele weken geleden. De commentators wilden niet zeggen, dat Moskou direct bedreigd werd. Zij gaven te kennen, dat de omsingelingsactie eerst tot een eind moest worden gevochten en wederom legden de Duitse leiders er de nadruk op, dat zij de vernieling van de vijandelijke strijdkrachten belangrijker achtten dan slechts het nemen van steden. In Vyazma zou de „ketel" — zoals de Duitse militaire wijze van zich uit te drukken de omsingeling noemt — verschillende Russische legers omvatten. Hoe groot deze legers zijn of de Duitse legers, die hen omsloten, wilde de zegsman niet zeggen.

Hij zeide echter, dat alle Russische eenheden in omvang afnemen. Alle Duitse berichten zeiden, dat de weerstoestanden uitstekend zijn voor het gemotoriseerde materiaal. In het Moskougebied zou Timosjenko volgens Duitse bronnen de ruggegraat van de gehele defensieve Sovjet-macht verzameld hebben. „Verschillende Sovjet-legers zijn omsingeld", maakte het Hoofdcommando bekend. Hoeveel van Timosjenko's troepen deze omsingelde legers vertegenwoordigen, werd hier niet onthuld, doch alle Duitse bronnen kwamen overeen, dat Timosjenko de meeste en best uitgeruste divisies van de Bolsjewistische strijdkrachten tot zijn beschikking had.

De „Dienst aus Deutschland", die de Russische troepen in de centrale sector beschreef als de „ruggegraat", gaf het beeld van de toestand aan het Oostfront als volgt weer: Ten eerste heeft Vorosjilovs leger, dat geslagen werd in een serie van Baltische slagen, op zijn minst een millioen man in het belegerde Leningrad, terwijl de rest van Vorosjilovs leger ligt ten Zuiden van het Ilmenmeer. Ten tweede heeft Budenny's Zuidelijk leger het grootste deel zijner manschappen en materialen verloren ten Oosten van Kiev, gevolgd door een nieuwe zware nederlaag ten Noorden van de Zee van Azov.

Ten derde is Timosjenko na de vernielende slagen bij Minsk, Bialystok en Smolensk feitelijk niet lastig gevallen, terwijl hij de overblijvende strijdkrachten en de reserves gebruikte om een leger te organiseren in het Moskougebied.

Bij de verklaring, dat de verovering van steden slechts ondergeschikt is aan de vernieling van de legers, beweerde de „Dienst", dat — wat Timosjenko's strijdkrachten betreft — dit object reeds bijna bereikt is.

Militaire commentators alhier legden de nadruk op het versnelde tempo van de Duitse opmars in de centrale sector. Men zeide, dat de aanval, welke begon op 2 October, belangrijke territoriale winsten behaalde, toen Hitler op 3 October de wereld mededeelde, dat hij een nieuw groot offensief had ondernomen, dat volgens zijn belofte de gevechtsmacht van de Sovjet zou helpen vernietigen.

Berlijnse waarnemers zeiden, dat de voortgang, die werd gemaakt in de operaties gedurende 6 dagen, tot de conclusie leidde, dat zowel het Russische materiaal als de morele weerstand uitgeput raakt (Berlijn, (AP) 8.10).

Het Duitse offensief in de Oekraïne in de richting van Charkov en langs de Zee van Azov.

DUITSLAND KAN HET NIET BELETTEN.

Emory Land, voorzitter van de maritieme commissie, verzekerde het Congres van de Verenigde Staten, dat Duitsland moet mislukken in zijn pogingen de leveranties voortvloeiende uit de Steunverleningswet te beletten, wanneer het er niet in slaagt het tot zinken brengen der schepen op te voeren tot een hoogte, die ongekend is in de wereldgeschiedenis. Emory schatte, dat er een vloot van meer dan 320 vrachtschepen nodig is om de steunverleningsgoederen te brengen naar Engeland, de Rode Zee havens, China en het Nabije Oosten.

25% der scheepsruimte van 1939, tussen de 8 en 9 millioen Geallieerde scheepsruimte is tot zinken gebracht. Verklaard werd, dat de Verenigde Staten gedurende 1942 en 1943 in staat zullen zijn van 12 tot 14 millioen scheepsruimte te bouwen (Washington, (AP) 8.10).

NIEUWS VAN OVERAL.

— De Roemeense radio maakte bekend, dat de Roemeense verliezen in de Russische oorlog tot dusver bedragen: 20.000 doden, 15.000 vermisten en 76.000 gewonden. Tevens werd medegedeeld, dat 60.000 Russen werden gevangen genomen.

— Het Russisch communiqué van Donderdag deelt mede, dat de Russen Orel verlaten hebben.

— Generaal Von Matzke van de Duitse generale staf deelde aan de Turkse generale staf mede, dat de oorlog in Rusland bijna over is. Moskou's val zal niet lang meer duren.

— Londen: Van gezaghebbende zijde wordt medegedeeld, dat de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Nederland zijn overeengekomen om geen olie meer te leveren aan Japan. De overeenkomst werd aangegaan kort na 26 Juli, toen de Japanse waarden bevroren werden. Japan kreeg zijn olie hoofdzakelijk uit deze gebieden.

— Washington: Er zijn aanwijzingen, dat Engeland de overhand krijgt in de „Battle of Atlantic", omdat Hitler al zijn aandacht concentreert op de strijd in Rusland. De maatregelen, die door de Verenigde Staten en Engeland genomen zijn tegen de aanvallen van de Duitse vliegtuigen en duikboten, worden strict geheim gehouden. De resultaten zijn echter buitengewoon bevredigend.

Londen: Lord Woolton, de Engelse minister voor de voedselvoorziening, vertelde in het Hogerhuis, dat de toestand zeer verbeterd is. Dit bleek o.a. hieruit, dat de regering voorraden heeft kunnen aanleggen van meel en suiker. Een ander gunstig verschijnsel was, dat de oorlogsrisico-verzekering verminderd was.

Het ziet er nu momenteel gunstig uit, maar Hopkins en andere autoriteiten blijven waarschuwen voor de toekomst.

— Washington: George Sylvester Viereck werd heden door agenten van het federale bureau tot onderzoek gearresteerd onder beschuldiging een agent te zijn van een buitenlandse mogendheid.

— **Washington: De assistent staatssecretaris Acheson verklaarde, dat Brazilië een grote legermacht heeft samengetrokken in de strategisch belangrijke Noordoostelijke sector, in de zogenaamde Bult.** Deze streek wordt beschouwd als het meest geschikt voor een mogelijke invasie. Deze daad van Brazilië wordt beschouwd als een der grootste steunverleningen, die een Latijns-amerikaanse natie geleverd heeft aan de zaak van de verdediging van het Amerikaanse continent [afstand Natal — Dakar 1862 mijl].

— Londen: Megan Lloyd George, de dochter van Engelands premier tijdens Wereldoorlog I, verklaarde, dat Rusland 40 tot 50 percent van zijn industriële capaciteit reeds verloren heeft en dat dit zal stijgen tot 60 percent als Charkov en de Donetzvallei door de Duitsers genomen zijn. Zij stelde een tweeledig legerschema voor, waarbij de soldaten na hun militaire training weder in het burgerlijk leven terugkeren om mede te werken aan de oorlogsproductie en zodoende de leveranties ook aan Rusland op te voeren.

Thans volgt de samengevatte inhoud van de allerlaatste telegrammen van vanmorgen.

— Londen: Duitse opmars van Poltava naar Charkov ondervindt de heftigste tegenstand. — Op de landengte bij Perekop nog geen verdere successen voor de Duitse horden. — Odessa toestand ongewijzigd.

— Vichy: lijkdiensten gehouden in kerk van St. Blasius vor overleden Consul-generaal van Peru Manuel Angel Velarde, die Dinsdag plotseling overleed.

— Berlijn: Dietrich verklaarde, dat de Russische maarschalken alleen succes hebben door de grote massa's waarover ze bevel voeren, maar dat het alleen krukken van veldheren zijn, en dat als maar eens de Russische legers vernietigd zijn, de rest gemakkelijk zal zijn [inderdaad, als......Red.]. Verder zei hij, dat Duitsland nog nooit iets veroverd heeft voor zijn prestige, doch werkt volgens het systeem maximum successen voor minimum moeiten en kosten." Dat de Duitsers Kiev niet meteen hadden genomen, zou dan ook niet geweest zijn omdat ze het niet konden nemen, maar omdat ze nog niet wilden!

— Londen: De Hertog van Alva, Spaans gezant te Londen, is naar Madrid gevlogen.

— Lissabon: Hertog van Alva alhier aangekomen.

— Berlijn: Hitlers hoofdkwartier: Voor de winter gaat heel Rusland eraan.

— Londen: Militaire Missies van G.B. en V.S. zijn alhier uit Moskou teruggekomen.

— Londen: nog geen zekerheid omtrent toestand rond Moskou.

— De Berlijnse radio verspreidde het bericht, dat alle regerings-instanties druk doende zijn Moskou te verlaten.

Shanghai: Duitse invloeden in Verre Oosten nemen zeer toe. De Nazie Heinrich van Stahmer is thans benoemd tot gezant bij de Japanse Nanking-regering. Von Stahmer moet 2 maanden reizen naar zijn post (via Z. Am).

— Londen: over vannacht valt er niets te melden.

— Berlijn: Duits-Italiaanse-Hongaars-Slowaaks leger behaalde successen bij Zee van Azov.

— Berlijn: „de laatste geallieerde die Engeland op het vasteland heeft, gaat er thans aan". Duitsers beweren op 5 mijl van Moskou te zitten. Hitler beval thans de genadeslag toe te brengen [of te krijgen? — Red.].

— Moskou: Russen houden stand t. N. van Orel (140 mijl t. Z. van Moskou). Orel zelf is volgens dit telegram door de Russen heroverd.

— Londen: men is aan het delibereren wat nu te doen, indien de berichten omtrent Moskou waar blijken te zijn. De gegevens, die de militaire missie, welke juist is teruggekeerd, heeft medegebracht, bewijzen daarbij schitterende diensten. De toestand is nog geenszins hopeloos, temeer waar de Duitsers in het Zuiden geen vorderingen meer maken.

— Caïro: Duitsers hebben d.m.v. tanks schade aangericht bij Tobruk. Toestand stabiel.

— Berlijn: geheime gedeelten uit Hitlers rede van jl. Vrijdag werden thans vrijgegeven.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

In verband met de vele plaatsruimte, die morgen nodig zal blijken voor het verslag van de Curielzaak en de vergadering der Staten, wordt de Damesrubriek deze week reeds vandaag geplaatst. — Red.

MOET MEN ZICH OPMAKEN?

Sommige dames interesseren zich niet voor „opmaak". Zij doen er goed aan zich niets te laten opdringen, wat in tegenspraak is met haar inzichten en levensopvattingen. Zij zouden er trouwens geen voldoening van hebben, want ze zouden een uiterlijkheid overnemen, waarmee zij zich innerlijk niet verbonden gevoelen.

Alles wat tegen de overtuiging in gedaan wordt, leidt nooit tot een goed bevredigend resultaat. Fijngevoelige mensen begaan hierin geen misgrepen: wanneer het niet met haar overtuiging strookt, maken zij zich niet op. Ze kleden zich ook nooit in strijd met haar aard en verschijning.

Er zijn echter helaas ook nog vele dames, die aan een betreurenswaardige zucht tot navolgen lijden. Ze doen precies na, wat anderen doen, zonder te overleggen of het met haar persoonlijkheid harmonieert. Vooral met „opmaak" dient men voorzichtig te zijn. Het betreft hier het eigen gezicht en men doet er geen goed aan dit door allerlei hulpmiddelen tot een vreemd gezicht te maken.

Jonge, knappe, frisse mensen behoren zich zo lang mogelijk verre te houden van alles wat ook maar het geringste spoor van onnatuur oproept.

De kostelijke frisheid der jeugd kan door niets vervangen worden. Waarom dan deze gave in gevaar brengen? Maar natuurlijk heeft zelfs de knapst uitziende mens wel de een of andere kleine schoonheidsfout. Het is te begrijpen, dat men zijn best doet dit gebrek te bemantelen. Daartegen is niets in te brengen. Niet altijd vindt men dadelijk de juiste hulpmiddelen. Het is daarom raadzaam steeds goed om zich heen te zien. Dan blijkt hoe zich dikwijls dingen, die ons veel zorg gaven, zonder schade en moeite uit de weg laten ruimen. Sommige vrouwen zien er aantrekkelijker en jonger uit door een handig aangebrachte „opmaak". Een goede make-up moet echter vooral nooit een onnatuurlijke indruk maken. Juist omdat hetzelfde niet voor iedereen geschikt is, zijn er talloze kleuren in poeder, schmink en lippenstiften.

En daarom mag men ook maar niet gedachteloos de een of andere kleur kopen, die op dat ogenblik door de mode op de voorgrond wordt gebracht.

Er zijn maar heel weinig vrouwen, die in alles de mode kunnen volgen, daarom moet men zich niet laten verleiden en zeker niet met zijn gezicht om maar domweg met de mode mee te gaan. Make-up moet aan het gezicht een fris, gezond, levendig uiterlijk geven, maar geen zonderling aandoende vlekken voortbrengen. Op de eerste plaats moet men dus de juiste, bij het uiterlijk passende make-up kiezen en dit zeer matig en voorzichtig aanbrengen. Daarvoor dient het gezicht eerst grondig gereinigd te worden. Daarna wordt het met een zorgvuldig uitgekozen, doeltreffende dagcrème ingewreven. Hierbij dient men er rekening mee te houden, dat niet iedere crème voor elke huid geschikt is. Bij het gebruiken van rouge dient men er op te letten, dat dit aangebracht wordt op een wijze, die geen omtrekken achterlaat. Ten slotte wordt over de rouge heen de poeder aangebracht. Ook met het gebruiken van een lippenstift moet men even voorzichtig zijn als met het gebruik van rouge. Het is een buitengewoon onplezierig gezicht, wanneer al te rode lippen om de aandacht schreeuwen.

Vooral met de keuze lippenstift dient men zeer voorzichtig te zijn. Er zijn stiften, die ondeugdelijke bestanddelen bevatten. Heeft men een goede qualiteit gevonden, dan is het nog de vraag of de kleur bij het gezicht pas. Sommige vrouwen maken zich eenvoudig belachelijk, door haar lippen te verven met een tint, die haar wel iets op een clown doet lijken.

En zelfs wanneer het rood overeenkomt met de gelaatskleur, moet men er aan denken, dat een te felle opmaak altijd ongedistingeerd staat. Ook moet men de mond niet groter schilderen dan hij van nature is, doch de bestaande lijnen volgen.

Ten slotte mag men niet vergeten, dat crème poeder en opmaak de poriën van de huid verstoppen en dat die dus elke dag grondig moeten worden schoon gemaakt. Men mag 's avonds niet naar bed gaan voor dat de make-up van de afgelopen dag grondig verwijderd is. Voor dit doel zijn er verschillende reinigingsmiddelen te verkrijgen, zowel crèmes als gezichtswaters. Het komt er hier ook weer op aan op welk middel de huid de beste reageert. De ene heeft fijne poriën, die nauwelijks zijn op te merken en die ook niet tot ontstekingen neigen. Anderen daarentegen, met een huid, die grote poriën vertoont, moeten er voor zorgen, dat deze zich niet verwijderen. Dit gebrek laat zich wel verhelpen, maar een volkomen samentrekken van de poriën, kan men in vele gevallen toch niet bereiken. Wijde poriën nemen snel crème en poeder op en worden daardoor veelal verstopt. Dikwijls ontstaan er dan op de neus en aan de kin de lelijke puistjes, die men wel eens mee-eters noemt.

Men mag deze nooit met de nagels uitdrukken, daar hierdoor verwondingen kunnen ontstaan. De eerste voorwaarde voor een goede gezichtsbehandeling is zachtheid. Nooit moet men de huid ruw aanpakken. Ze kan wel enig wrijven en masseren verdragen, maar dit moet met overleg en omzichtigheid geschieden.

HET AMIGOE-RECEPT.

Vleespudding.

500 gr. vlees; 2 à 3 eieren; 50 gr. oud brood; 1 dl. melk of verdund bruin van jus; 1 ui; peterselie; wat peper, zout, noot.

De fijngehakte uit en peterselie fruiten in wat boter; dit mengsel toevoegen bij het papje van brood met melk jus en de kruiden en het vlees. De eieren scheiden, de eierdooiers door het mengsel roeren en ten slotte het stijfgeklopte eiwit toevoegen.

De massa overdoen in een geprepareerde puddingvorm van ± 1½ au bain Marie laten koken. Opdoen met kerrysaus.

Eerste Suppletoire Begroting.

Algemene Beschouwingen.

Statenlid J. Rustige.

De wijze, waarop de Bestuursgemachtigde, de heer Franke, gemeend heeft den voorzitter der R.K. fractie, de heer Da Costa Gomez, te moeten beantwoorden bij de Algemene beschouwingen, heeft hem zeer pijnlijk getroffen en hij vindt zulks niet bevorderlijk voor een goede samenwerking tussen Bestuur en Staten.

Hij merkt op, dat het Bestuur gezegd heeft, dat critiek het Bestuur zelfs aangenaam is. Het Bestuur waardeert dus critiek en staat er voor open. Deze houding van het Bestuur leidt tot een goede samenwerking tussen Bestuur en Staten. De komende critiek moge dan ook in dat licht gezien worden.

Het Bestuur heeft eerst verklaard, dat het er geen voorstander van was om de monetaire politiek in het openbaar te behandelen.

Deze uitspraak is in lijnrechte tegenspraak met onze democratische beginselen. Deze uitspraak verwekt zeker meer onrust dan de openbare behandeling der monetaire politiek. Nergens in de democratische landen zal dit standpunt gehouden kunnen worden. Uit deze woorden is mij ook duidelijk geworden de gehele houding van den Gemachtigde van het Bestuur, ook weder bij deze begroting. Het is een eenzijn er niet velen, die zijn standpunt van het Bestuur. Dit is onjuist. Bij de algemene beschouwingen werd dit standpunt echter losgelaten en gaf de Bestuursgemachtigde een zeer uitvoerige uiteenzetting over de monetaire politiek.

De heer Rustige wil nu weten welk overleg er met de hoge regering in Londen gevoerd wordt en welke overwegingen daaraan ten grondslag liggen. De Curaçaose bevolking heeft het recht te weten, wat er gaande is.

De Bestuursgemachtigde neemt een zeer uitzonderlijk standpunt in. Er zijn er niet velen, die zijn standpunt volgen. Er is als het ware een eenheidsfront gevormd. bestaande uit Kamer van Koophandel, directie Curaçaose Bank enz. Neemt de Bestuursgemachtigde eigenlijk zelf een ander standpunt in dan hij als gemachtigde van het Bestuur verdedigde? Is hij misschien onderworpen aan restricties van de Regering?

De voorzitter der Staten wijst hier erop, dat de Bestuursgemachtigde namens den Gouverneur werkt.

De heer Rustige vraagt nu of het standpunt van het Bestuur opgelegd is door de Nederlandse regering in Londen.

Bij de wet van 1899 werd het muntstelsel bij de wet geregeld. Er kwam een volkomen eenheid tot stand. Wat betekent dat, vraagt de heer Rustige. Ik begrijp het niet. Eenheid veronderstelt een tweeheid, die samenvloeit. Waren er voor die tijd twee munteenheden? Volgens den bestuursgemachtigde ging die eenheid weer verloren in 1937. Werd hier de wet dus opgeheven door een landsverordening? Dit is wel erg vreemd, wijl de gemachtigde er zich steeds op beroept, dat een wet slechts gewijzigd kan worden door een wet en niet door een landsverordening.

Het jaar 1937 bracht volgens mij geen scheiding van de muntstelsels. Het recht van uitgifte van bankbiljetten aan de Curaçaose Bank gegeven, impliceert toch niet het scheppen van een Curaçaose gulden. Nog nooit heeft de heer Rustige een Curaçaose gulden gezien. Wat wordt daarmede eigenlijk bedoeld? Ook al is die Curaçaose gulden voor 90% gedekt, zal toch niemand in het buitenland, die Curaçaose gulden accepteren. Daar ben ik zeker van. Natuurlijk, op Curaçao rouleert die gulden wel. Maar wat heb ik daar eigenlijk aan, als het buitenland die 90% dekking negeert en mijn Curaçaose gulden niet hebben wil.

Wat het pondenbezit aangaat, is de heer Rustige dankbaar aan het Bestuur voor de gegeven uiteenzetting. Hij vraagt of de Staten zullen worden ingelicht over de onderhandelingen en voorstellen in Londen gevoerd over de beperking van dit pondenbezit.

De gemachtigde van het Bestuur vond de rede van den heer Rustige tijdens de eerste vergadering gehouden wat toon en inhoud betreft onvriendelijk. Dit was echter geenszins de bedoeling. De bedoeling was alleen de inzichten en wensen der Staten duidelijk te formuleren. De gang der zaken bij de behandeling dezer begroting en trouwens bij vele stukken is zodanig geweest, dat de Staten bijkans met hun rug tegen de muur moesten gaan staan.

Inzonderheid betreffende de splitsing der uitgaven en inkomsten was de behandeling niet alleszins duidelijk. De gemachtigde zegt, dat hij tijdens de algemene beschouwingen pas begreep, dat de Staten een algemeen overzicht verlangden en dat hij nu pas het voorstel begreep. Maar reeds bij een onderzoek der Staten bij den Gouverneur was duidelijk naar voren gebracht, dat de Staten een duidelijk overzicht wensten. In de stukken was het misschien niet duidelijk geformuleerd, maar dan roept het Statenlid de clementie in van het Bestuur. De Statenleden hebben bij de vervulling hunner plichten bergen werk te verzetten en dit kunnen zij slechts doen na de vervulling van de gewone dagtaak. Laat het Bestuur wensen te begrijpen, dan zullen Bestuur en Staten elkander weten te vinden.

De bestuursgemachtigde heeft den heer Rustige een terechtwijzing gegeven door hem er aan te herinneren, dat hij goed moest bedenken, dat de begroting een staatsrechtelijk stuk is en dat daar maar niet zo met de pet naar gegooid kan worden. De begroting is voor den heer Rustige een opgave van de inkomsten en uitgaven van het Bestuur en daarin moet ook een eventuele stijging tot uiting komen er geen verstarring. Het Statenlid wijst met voorbeelden weder het grote verschil aan tussen de raming der middelen en de uiteindelijke opbrengst. Vooral de stijgende lijn der inkomsten komt in het geheel niet tot uiting. Hierdoor kan niet genoegzaam aandacht besteed worden aan de behartiging van vitale belangen zoals krottenopruiming, scholenbouw enz.

Wanneer de bestuursgemachtigde zulk een lans breekt voor de hoge waarde van de begroting als staatsrechtelijk stuk, dan gelieve hij zich de behandeling te herinneren van de 2e Suppletoire Begroting 1941. Op 12 December kwam het stuk. Op 21 December was het voorlopig verslag klaar. Hierbij gaven de Staten te kennen, dat het onmogelijk was deze begroting binnen de bepaalde tijd naar behoren te behandelen. Het Bestuur trok toen in de Memorie van Antwoord eventjes 49 artikelen terug van de 53. Uiteindelijk bleef slechts 1 artikel over. Ook dit was een staatsrechtelijk stuk. De ernstige vermaning te mijwaart, had het Bestuur beter bij zich kunnen houden.

Statenlid I. H. Capriles.

Hij heeft met grote aandacht de rede van den bestuursgemachtigde aanhoord en later gelezen. Hij is dankbaar voor de behandeling en begrijpt de strekking om namelijk de bevolking gerust te stellen. Dit is inderdaad ook een Bestuurstaak. De wet van 1899 had tot doel de verwarring in het Curaçaose muntwezen op te ruimen en alleen Nederlandse munten geldig te maken. Het muntstelsel werd gesteld op de gulden.

Over de interpretatie van de wet van 1899 verklaart de heer Capriles zich niet competent genoeg een oordeel uit te spreken. Misschien is het standpunt van het Bestuur juridisch juist. Wel is hij echter verwonderd, dat het Bestuur zegt, dat de Curaçaose gulden onafhankelijk is en niet is blootgesteld aan de gevaren verbonden aan de devaluatie van de Nederlandse gulden en toch aan de andere kant wijst op de mogelijkheid om krachtens artikel 32 in te grijpen. Als er geen gevaren bestaan, behoeft er immers toch geen rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dier gevaren?

Spreker wijst erop, dat er toch ergens een definitie moet zijn van de Curaçaose gulden en eveneens een waardebepaling. De Curaçaose gulden devalueerde in September 1932 met 20% evenals de Nederlandse. De wisselkoersen stegen met 20% en het gevolg was de verhoging van de levensstandaard. Wij willen ons nu daarvoor veilig stellen. Het is niet uitgesloten, dat bij een eventuele devaluatie onze gehele economie zal ontwricht worden. Laten wij een Curaçaose gulden scheppen met een bepaalde grondwaarde, zodat bij een eventuele devaluatie de Curaçaose gulden niet getroffen wordt.

Op 9 Mei 1940 was de Nederlandse gulden gesteld op ƒ 2000 per kilo fijn goud. Dat is dus een halve gram per gulden.

Dit zouden we nu ook hier kunnen doen. Misschien is die waarde niet blijvend te handhaven, maar de bevolking zou toch belangrijk worden gerustgesteld. Dit betekent niet, dat men teruggaat tot de gouden standaard. Het moet uitgesloten worden, dat de Centrale Bank de gulden in goudwaarde zal moeten afgeven.

Naast de deviezenregeling zou de heer Capriles nog een landsverordening willen zien, waarbij alle invoer van munten verboden wordt, behalve van gouden munten.

De Curaçaose Bank moet voorzichtig zijn in haar beleid. Haar val zou een ramp voor het Gebiedsdeel betekenen. De totale verplichtingen zijn nog voor 50% gedekt. Daarvoor is hij het Bestuur dankbaar. De Curaçaose Bank staat, laten wij maatregelen treffen, dat ze kan blijven staan. We moeten niet vergeten, dat in 15 maanden tijds de 80% dekking teruggliep tot 50%. Als dit zo doorgaat, betekent dit een débacle.

Het Bestuur zegt, dat de stijging der bankbiljettencirculatie geen gevaar is. Maar volgens den heer Capriles en vele anderen is er wel gevaar en reden tot bezorgdheid. Hij hoopt, dat in Londen spoedig een regeling tot stand kome over het pondenbezit. Ook Curaçao zal een limiet moeten krijgen van het pondenbezit. In vergelijking met het machtige Oost Indië, dat een limiet heeft van 5 millioen, bestaat er echter geen verhouding voor het vaststellen van een limiet voor Curaçao. Wij moeten alles doen, dat het pondenbezit niet toeneme. Integendeel, wij moeten trachten het te verminderen. Curaçao heeft dollars nodig.

Het pondenbezit moet verlaagd worden, hetzij door dollars, hetzij door gestabiliseerde Curaçaose guldens, desnoods door vorderingen op de Bank van Engeland in die waarden met eventuele betaling na de oorlog.

De circulatie van bankbiljetten moet beperkt worden. Curaçao moet het recht krijgen leningen te kunnen aangaan.

Statenlid A. W. J. M. Desertine.

Dit Statenlid prefereert het achter de schone lessenaar te gaan staan, waarmede het meubilair van de Statenzaal is verrijkt.

Hij sluit zich aan bij de opvatting van den heer Rustige, dat men de monetaire politiek niet achter de coulissen moet behandelen. In dergelijke quaesties moet juist een ieder zich op de hoogte kunnen stellen. Critiek moet kunnen gegeven worden. Hij vindt de uitgave van de brochure des heren Gorsira zeer juist. Hij hoopt, dat ook de Nederlandse regering in Londen kennis krijge van deze besprekingen.

De bestuursgemachtigde heeft gewezen op het recht van de Kroon in deze tijden om een wet te scheppen. Dit is eigenlijk een staatsnoodrecht, gebaseerd op de loyaliteit der onderdanen. Maar Curaçao heeft in de artikelen 31 en 32 ook een staatsnoodrecht en nog wel een geschreven.

Een vastgelegd recht, terwijl het andere staatsnoodrecht dit niet is. Het geschreven staatsnoodrecht berust uiteindelijk op de grondwet. Waar geeft de bestuursgemachtigde nu de voorkeur aan?

In Nederlands Oost Indië heeft de legercommandant een Nederlands-Indische gulden geschapen. Waaraan maakte men zich daar schuldig? Het Bestuur heeft dit hier niet willen doen.

De landsverordening van 1937 heeft men hier in de arm genomen. Maar deze landsverordening had tot doel een interne regeling te treffen. Uit die landsverordening wordt nu de scheppende kracht geput voor een Curaçaose gulden. Een wet werd hier door een landsverordening buiten werking gesteld.

Na de Franse tijd is er in Nederland steeds naar gestreefd een eenheid in het muntstelsel te verkrijgen. Dit geschiedde per wet en zou dit nu door een landsverordening ongedaan zijn te maken?

De heer Desertine wil een oplossing van dat Curaçaose gulden-probleem. De Staten staan met eerlijke bedoelingen tegenover het Bestuur. Hij droomt van guldens. Het wordt hem een obsessie. Overal zijn er guldens, alleen waar je ze graag had, zie je ze dikwijls niet.

Spreker beantwoordt den bestuursgemachtigde Th. van der Laan, die in de vorige zitting een moordaanslag op den heer Desertine als illustratie in elkaar zette. Dit voorbeeld diende hoe de politie, werkend bij de censuur, ook van dienst kan zijn bij het opsporen van eventuele misdadigers.

De heer Desertine gaat terug naar de Proclamatie van 10 Mei 1940, waarbij een groot deel van de macht, die anders aan de militaire macht toekwam, gelegd werd in handen van den Procureur-Generaal. Hij vindt deze proclamatie daarom niet juist, doch vindt het begrijpelijk, daar er waarschijnlijk toen hier geen militairen waren, die dit gezag zouden dragen uit hoofde van hun lage rang.

Was dit echter geschied, dan zou er een militaire censuur geweest zijn en geen politiële.

Spreker is echter gerustgesteld, waar hem gebleken is, dat de uiteindelijke beslissing bij den Procureur-Generaal berust. Hij rekent op de prudentie van dezen gezagsdrager, opdat de censuur niet ontaarde in een politiële.

Statenlid J. R. Arends.

Dit lid herhaalt voor de zoveelste maal zijn vraag van 28 April 1940. Wat gaat er gebeuren voor de watervoorziening van Aruba?

Statenlid W. R. Plantz.

De heer Plantz spreekt uitvoerig over de onevenredige druk die rust op de grote gezinnen en blijft aandringen op kinderaftrek, dat volgens vroegere berekeningen het Bestuur slechts te staan komt op ongeveer ƒ 80.000.—. Met enige bezuiniging zal dit bedrag best gevonden kunnen worden, vooral als men nagaat hoe er bezuinigd zou kunnen worden.

Dat de opcenten voor de buitengewone uitgaven van de oorlog niet apart op de aanslagbiljetten kunnen vermeld worden zonder zeer hoge kosten te maken, die door het morele effect niet worden goed gemaakt, vindt de heer Plantz vreemd. Hij rekent uit aan de hand van gegevens, dat de twee boekhoudmachines voor slechts gezamenlijk $ 240 dit wel zouden kunnen doen. Hij veronderstelt, dat het Bestuur wellicht verkeerd is ingelicht over die boekhoudmachines.

Statenlid M. F. de Gosta Gomez.

Uiteraard verklaart de heer Da Costa Gomez zich zeer pijnlijk getroffen door het verwijt van den Bestuursgemachtigde, dat hij niet op bevredigende wijze samenwerkt met het Bestuur. Spreker bewijst, dat het Bestuur hierin ongelijk heeft. Hij is steeds royaal in zijn samenwerking. Geeft hij critiek dan staaft hij deze met voldoende argumenten. Dit is trouwens door den Bestuursgemachtigde zelf meermalen erkend. Wanneer hij critiek geeft, doet hij zulks uit plichtbesef.

De Bestuursgemachtigde begreep niet hoe arbeid een dekking kon zijn voor de Curaçaose gulden. De Bestuursgemachtigde gaf zelf echter hiervan een voorbeeld, toen hij wees op het geweldig economisch belang van Curaçao door het raffinageproces. Het door Curaçao aan Engeland gegeven crediet is immers toch voor een groot gedeelte geschapen door arbeidskracht. Ook bleek mij tijdens een vergadering van de Kamer van Koophandel, waar dezelfde stelling gegeven werd, dat de aanwezige heer Franke het hiermede eens was. Is de heer Franke als Bestuursgemachtigde nu er niet mede eens?

Uitvoerig behandelde de heer Da Costa Gomez de juridische kant van het monetaire probleem en bewees hij, dat het hele betoog van den Bestuursgemachtigde niet deugdelijk was. De regeling van het muntstelsel is niet rechtens aan de Kroon voorbehouden. Het is geregeld bij een grondwettelijk artikel. Er kan een beroep gedaan worden op het staatsnoodrecht.

Dit is echter niet door de grondwet geregeld. Wel is door de grondwet geregeld het bestaan van art. 32. Dit is een geschreven recht en waarom niet dit erkende recht toegepast? Als iets door de plaatselijke organen geregeld kan worden, behoeft men toch niet verder te gaan.

Er bestaat nog immer een volkomen eenheid van munt met Nederland. De landsverordening van 1937 regelde de uitgifte der bankbiljeten. Een wet kan niet op zij gezet worden door een landsverordening.

Spreker besluit met: naar geldend recht is de Curaçaose gulden muurvast gekoppeld aan de Nederlandse gulden.

Statenlid E. C. Martijn.

Dit lid spreekt over de soepelheid van de deviezenregeling. Hij vindt, dat er een groot verschil bestaat over de definitie van soepel. Ook hij hoopt, dat het Bestuur de bezorgdheid van de bevolking wegneme over de monetaire politiek.

Statenlid A. de Jongh.

De heer A. de Jongh heeft het weer over de houtskoolquaestie. Hij blijft het een levensbelang vinden voor Bonaire, voor zowel werknemers als werkgevers.

Hij wijst er op, dat de Bonairiaanse bevolking nooit klachten bij het Bestuur zal indienen, ook al bestaan ze. Er zijn klachten over den dokter.

Statenlid W. P. Maal.

De heer Maal wijst er op, dat volgens de Curaçaose Staatsregeling de Bestuursgemachtigden slechts een raadgevende stem kunnen uitbrengen en geen vragen kunnen stellen en zeker geen reprimandes kunnen uitdelen.

Hatelijkheden debiteren en lesjes lezen is hun niet gepermitteerd.

Spreker is verweten, dat hij klachten niet bij de autoriteiten bracht, maar ze potte voor de Staten. Wat helpt het echter klachten te brengen bij de autoriteiten? Zij worden toch niet gehoord. Er wordt gezegd, dan moet men ook maar naar den Procureur-Generaal gaan. Zo dat waar is, dan moet hij ook altijd bereikbaar zijn.

Bij de censuur wordt opgemerkt, dat het uitermate moeilijk is een geschikt persoon te vinden. Gewezen wordt op het zwijgen van de politie. Dus andere ambtenaren zouden niet kunnen zwijgen. Dat is geen prettige opmerking voor deze ambtenaren. Ook het salaris, dat gegeven wordt, is niet hoog. Het is maar 100 à 125 gulden per maand. Laat men hetzelfde loon geven als een politieman wel krijgt.

De Bestuursgemachtigde schilderde de censuur zo schoon af, dat het jammer zou zijn deze weer af te schaffen. De politie kan nu achter heel veel zaken komen.

De heer Maal gaat verder in op de gevallen, waarbij de politie mishandeld zou hebben. Hij wijst er op, dat de Bestuursgemachtigde alles doet om de politie te sauveren. Dit vindt hij een on-Nederlandse houding. Er heerst op het ogenblik een afkeer tegen de recherche. Zeker, de taak van de politie is moeilijk, maar laat de Bestuursgemachtigde dit ons eens duidelijk uitleggen.

De briefquaestie bij de zaak Meyboom is niet juist. Had een leek zulks gedaan; hij werd een dief genoemd. Is dat moraal? Zou hier het woord Gestapo niet op zijn plaats zijn? Dit is aantasting van de persoonlijke vrijheid. Als het zo gaat worden, zullen wij beter doen het land te verlaten.

Aan beklaagden wordt verweten, dat zij liegen. Maar een beklaagde heeft het recht te liegen. Daarom mag hij niet geslagen worden. Zo een gesarde ambtenaar mag slaan; waarom mag dan een gesarde verdachte niet terugslaan?

Vervolgd op pag. 3.

Politiek en Oorlog.

PRESIDENT VAN PANAMA GING ER VAN DOOR.

Uit Panama wordt de vlucht gemeld van President Dr. Arnulfo Arias. De plaats waar de president naar toe is gevlucht is nog onbekend. (Panama, (AP) 9.10).

Men zegt, dat de vroegere president Arias per vliegtuig uit het land gevlucht is op Dinsdag om 5.30 uur naar Barranquilla (Colombia), doch later werd bericht dat hij zich te Cienfuegos (Cuba) zou bevinden.

Arias vluchtte uit Panama onder een grote geheimhouding, zijn vlucht was geheim gehouden, dat zijn vertrek niet werd bekend gemaakt, totdat zijn opvolger heden werd aangesteld.

Arias zou een tegenstander zijn geweest van de medewerking met de Verenigde Staten en stond onder politieke pressie, waardoor zijn vlucht moet worden verklaard.

Niet lang geleden weigerde Arias toe te staan dat schepen die in Panama geregistreerd waren, doch Noordamerikaans eigendom waren, zouden worden bewapend.

Vele schepen, die in Panama geregistreerd zijn, vervoeren Amerikaanse oorlogs-materialen naar Engeland.

De vlucht van Arias was zeer geheimzinnig, daar Arnulfo Arias gebruik maakte van de meisjesnaam van zijn moeder A Madrid. Donderdag werd zijn identiteit vastgesteld in de Republiek Cuba. Hij verbood zijn vertrek bekend te maken, doch zijn plan mislukte doordat hij vergat een tijdelijken opvolger te benoemen. Ofschoon geen officiële reden wordt genoemd voor het vertrek van Arias, gelooft men dat zekere kringen druk op hem uitoefenden. Men zegt van hem, dat hij tegen de Verenigde Staten is en een pro-nazie, en was bang, dat zijn nationalistische politiek de relaties tussen Panama en de Verenigde Staten in gevaar zou brengen. Oppervlakkig zijn er geen enkele andere aanwijziging dan dat de binnenlandse politiek de achtergrond is voor de vlucht van den president. (Panama, (AP) 9.10).

Het hoofdgerechtshof te Panama nam direct stappen en men bericht reeds **Dr. R. A. de la Guardia als voorlopig hoofd der Panamese regering** te hebben beëdigd. De nieuw aangestelde president was minister van binnenlandse Zaken en Justitie in het Panamese kabinet, dat 1 October van het vorig jaar gevormd was.

POLITIEKE CRISIS IN PANAMA.

Burgemeester Nicolas Ardito Barretta, die bekend stond als een der vurigste aanhangers van het Arias-regime, werd van morgen gearresteerd. Ook werden de employé's van het Panamese nieuwsblad „La Tribuna", dat beschouwd kan worden als de spreekbuis van president Arias in verzekerde bewaring gesteld.

Politie-troepen namen stellingen in barakken teneinde een eventueel komende onrust in het land de kop in te drukken, als gevolg van de gebeurtenissen, die zich in de hoofdstad hebben afgespeeld. Gouverneur Praxedes Vasquez verklaarde dat alles rustig is in het land.

Reizigers, die per vliegtuig uit Panama terugkeerden, rapporteerden dat er geen zichtbare aanduiding is in de republiek van een komende onrust onder de bevolking. De laatste tijd zijn er geen tekenen geweest van ongewone troepenbewegingen.

Zij waren echter van mening dat de regering een inwendige crisis doormaakte, als gevolg van het besluit der regering om voor een half millioen dollar aan bankpapier in omloop te brengen. Men zegt, dat er bankpapier was uitgegeven zonder de toestemming van het Congres, dat bij de meeste handelscentra niet werd geaccepteerd. (Panama. (AP) 9. 10).

ONENIGHEID TUSSEN PANAMA EN V. S.

Betrouwbare kringen zeiden, dat het eenjarig beleid van den Panamesen president Dr. Arnulfo Arias werd gekenmerkt door een voortdurende onenigheid tussen hem en de Amerikaanse militaire en burgerlijke leiders in de Kanaal-zone. Ongeveer een maand geleden begon Arias zijn papieren bij elkaar te pakken in een schijnbaar voorziene noodzaak om het land te verlaten.

De onenigheid tussen hem en de Verenigde Staten werd op het laatst zo scherp, dat men een openlijke botsing vreesde met de Verenigde Staten, met het oog op het defensie-program.

Arias zond een tien-punten program, waarvan de bepalingen echter nog steeds niet bekend zijn aan de Verenigde Staten. Zijn eisen zouden ongeveer bevatten, dat hij een zwaardere prijs vroeg voor de verdediging van de Kanaalzone. (Bogota. (AP) 9. 10).

DE STRIJD IN CHINA.

De Japanse legerautoriteiten deelden mede, dat de Chinese legers het grootste offensief begonnen zijn in de 4½ jaar, dat de oorlog nu reeds voortduurt. Op 3 October vielen de legerscharen van Chungking, bestaande uit 80.000 man, de Japanse strijdkrachten aan op alle fronten van Centraal China. De strijd duurt nog steeds voort in de richting van Hankow, doch de Japanners bezetten Hankow, de haven aan de rivier de Yangtze.

Het voornaamste Chinese doel is de verovering van Ichang op bevel van generaal Tsjang Kai Sjek. De Japanners geven toe, dat een Chinese divisie er in slaagde de voorposten van deze stad voor korte tijd te veroveren. Later echter heroverden de Japanners deze posities en bij deze aanval sneuvelden 300 Chinezen en werden er 100 gevangenen genomen. (Shanghai, (AP) 9.10).

SPIONNEN TER DOOD VEROORDEELD.

Het Russische militaire gerechtshof veroordeelde den Duitsen spion K. Proyce en den Rus Saratov ter dood op beschuldiging deel uit te maken van de Duitse spionnendienst. Even vóór het uitbreken van het Duits-Russisch conflict landden zij per parachute achter de Rode linies, doch werden gevangen genomen (Moskou, (AP) 8.10).

CURACAO

Voortzetting Suppletoire Begroting.

Statenlid J. H. Sprockel.

Spreker, als voorzitter wijst er op, dat er tussen vragen en vragen onderscheid is. Ook vindt hij sommige uitdrukkingen van den heer Maal niet juist. Bij de Bestuursgemachtigden heeft hij tijdens de vorige vergadering geen hatelijkheden bemerkt.

De heer Sprockel is verheugd over de toezegging van het Bestuur voor een overzicht van de uitgaven en inkomsten in verband met de buitengewone omstandigheden bij de begroting 1942. Hij heeft een verzoek om namelijk een opgave te krijgen wat de verhogingen in 1940 en 1941 hebben opgebracht en hoe dit is uitgegeven.

Statenlid W. R. Plantz.

De heer Plantz geeft nog enkele schilderachtige gevallen van mishandeling, door de politie o.a. politieman Piet heeft heel wat op zijn geweten. De politie staat veel te gauw klaar om te slaan.

Nu zijn de Gemachtigden van het Bestuur aan het woord.

De heer Franke vraagt 8 dagen uitstel. Dit wordt na enig heen en weer gepraat, verleend.

DE ZAAK CURIEL.

Hedenmorgen zette de Heer Boon zijn pleidooi in bovengenoemde zaak voort.

Verder repliceerde de Advocaat-Generaal en dupliceerde de verdediger, waarna de President van Het Hof de einduitspraak bepaalde op Dinsdag 28 October a.s..

Verslag volgt morgen.

KERKELIJST.

In verband met de korte plaatsruimte zal morgen de kerklijst verschijnen.

ZATTERDAG DE VLAGGEN UIT.

„Onze Vloot" schrijft nos:

De Algemeen Militair Commandant in het Gebiedsdeel Curaçao heeft goedgevonden dat bekend wordt gemaakt dat Hr. Ms. Van Kinsbergen naar alle waarschijnlijkheid Zaterdagmorgen tussen 9 en 11 uur onze haven zal binnenlopen.

Het bestuur van de Kon. Ned. Vereniging ONZE VLOOT wekt een ieder op om op die dag de vlag uit te steken en zoveel mogelijk door zijn persoonlijke aanwezigheid op de kade bij de aankomst van zijn belangstelling voor deze verheugende gebeurtenis blijk te geven.

Naar vernomen wordt zal het schip door militaire muziek worden verwelkomd.

Nadere berichten omtrent aankomsttijd volgen zo mogelijk door de Curom.

BEZOEK DR. SLOTEMAKER UITGESTELD.

Het bezoek van Dr. N. A. C. Slotemaker de Bruïne, die morgen hier zou arriveren, is uitgesteld.

THE RYTHM NIGHT.

Gisterenavond had in Roxy een uitvoering plaats door Surinamers met medewerking van enkele Curaçaoënaars waarvan de opbrengst ten bate was van de Dr. Corsten Stichting (Kindervoeding Suriname).

Dr. Van der Kuyp opende de avond met een kort woord van welkom en een kleine uitleg omtrent het doel en de werkzaamheden van deze stichting, welke gelden bijeen zamelt om de arme Surinaamse volkskinderen van het hoognodige te voorzien.

Het was een stampvolle zaal toen het scherm omhoog ging en de eigenlijke voorstelling een aanvang nam. Het programma was zeer gevarieerd met Operadansen, Orkeststukjes, Guitarsoli, Hawaiian-muziek en dans, Zigeunerdans, Zang, Stepdans etc.

Het meeste succes had echter de zingende Clown Castilho, die telkens tussen de nummers het publiek bezighield en gewoon deed gieren om zijn dolle streken, terwijl hij enkele liedjes kostelijk voordroeg.

De stepdansen oogstten als altijd veel succes. Mej. Del Prado kreeg een welverdiend applaus voor haar zang, zo zelfs, dat het scherm absoluut weer omhoog moest. Zij heeft werkelijk een stem met uitstekende qualiteiten.

Caminito van den Heer Ricardo was zeer goed. Tevens werd hierdoor een Spaans tintje aan de avond gegeven. De Huladansen mochten er zijn alsmede de rumba's. De costuums getuigden van grote smaak.

Welvoldaan verliet men tenslotte de zaal na hét Surinaamse volkslied en het Wilhelmus.

De initiatiefnemers mogen op een geslaagde avond terugzien en het publiek van Willemstad toonde opnieuw wat meer over te hebben voor het Surinaamse volkskind dan de Isla-Nederlanders onlangs toen een „Hawaiian Night" in de Club Asiento voor hetzelfde doel moest worden afgelast...... wegens gebrek aan belangstelling.

NIEUWS VAN OVERAL.

— Moskou: hevige gevechten bij Vyazma, Bryansk en Melitopol (dit wordt in talloze telegrammen uit Moskou en Londen gemeld). Er is wel gevaar, aldus Moskou, voor de hoofdstad, maar nog geen ramp.

— Berlijn: de Duitse couranten jubelen het uit over de „laatste slag van het jaar" (zie Hitlers dagorder). Volgens dit telegram verkeren de Sovjet-troepen in chaotische toestand.

— Berlijn: Timosjenko en Vorosjilof zouden zijn omsingeld; de scharen van Budenny zouden uiteenvliegen (door Moskou ontkend).

— Berlijn: Orel, 220 mijl t.Z. van Moskou, is sedert 3 October tweemaal in Duitse handen geweest.

— **Londen: Militopol, Ossipenko en Mariopol door de Duitsers genomen (officieel).**

— Berlijn: hevige gevechten om de eilanden Moon en Oesel, waarbij de Duitsers zeggen 12531 krijgsgevangenen te hebben gemaakt, 161 kanonnen te hebben veroverd, en 2680 mijnen onschadelijk te hebben gemaakt.

— Moskou: het leven in de hoofdstad gaat nog steeds normaal door. De bioscopen draaien gewoon, de theaters zijn open en trekken het gewone publiek, tentoonstellingen blijven open en gisteren werd in een grote bioscoop aan de Gorky Straat een nieuwe film gelanceerd.

— Berlijn: 18 boten met Russische soldaten werden door de Duitsers in de Finse Golf tot zinken gebracht op 7 October jl.

— Moskou: De Duitsers zijn tot staan gebracht even t.N. van Orel (220 mijl t.Z. van Moskou). Het plan om Timosjenko's troepen te omsingelen, mislukte volkomen.

— Londen: er zijn berichten, dat de Duitse opmars van Poltava naar Charkov practisch tot staan gebracht is als gevolg van de koppige weerstand.

— Washington: Carlos Martins, Braziliaans gezant in V.S., had een bespreking met Welles omtrent de verlening van voorrang voor een leverantie van spoorrails aan Brazilië. Dit i.v.m de lijn van Brazilië naar Bolivia.

— Berlijn: grootscheepse aanvallen op luchtbases van de Krim en bij Leningrad. Resultaten worden niet gemeld.

— Moskou: De Duitsers braken bij Bryansk op verschillende plaatsen door de Rode stellingen heen in de richting van Moskou, doch de Duitsers moeten hebben erkend, dat hun opmars plaats vond over bergen van Duitse lijken.

— Moskou: De „Rode Ster" beschreef hoe de Duitse plannen om Timosjenko te omsingelen een volkomen fiasco zijn geworden.

— Moskou: over het gehele front zijn de gevechten aan de gang met een furie als nooit te voren.

— Londen: niettegenstaande het slechte weer voerde de Raf bombardementen uit op Aalesund. Raf leed geen enkel verlies.

De Chinezen hebben feest.

Chinese winkels op Curaçao vandaag dicht.

Heden herdenken de Chinezen de uitroeping van de nieuwe republiek en het begin der revolutie tegen het Mandsjoe-régime, waardoor het Chinese volk meer macht in handen kreeg.

Dat was 10 October 1911, dus 30 jaar geleden. De Chinezen hebben deze dag altijd als een **nationale feestdag** beschouwd. Ook de Chinezen in Curaçao zijn hun oude vaderlandse traditie trouw gebleven.

Alle Chinese winkels in de stad zijn vandaag gesloten.

En niemand kan er gaan eten „bij de Chinees".

Een reeks edicten in naam des keizers uitgevaardigd kenmerkte het begin van de revolutie en het einde van het absolutisme van een dynastie, die sedert 1644 met onbeperkte macht over het Chinese volk had geregeerd.

De nieuwe republiek werd geproclameerd in de provincie Wuchang en ... spoedig zoveel aanhangers, dat ... belangrijke strijdmacht in het ... brengen, of liever een ongedisciplineerde bende, die gewetenloos en vol onmenselijkheden trachtte het doel te bereiken. Tot president werd ... uitgeroepen.

In Hankow hadden hevige gevechten plaats tussen de opstandelingen en de keizerlijke troepen, die echter telkens het onderspit moesten delven tegen het vuur van de revolutionnairen. In Hankow hielden de revolutionnairen verschrikkelijk thuis en over de 800 mensen, in wie men aanhangers zag van de Mandsjoese dynastie werden omgebracht. De revolutie nam zulke afmetingen aan, dat de Europese mogendheden zich genoodzaakt gevoelden troepen en oorlogsschepen naar China te zenden, ter bescherming van haar bezittingen en landgenoten. Ook Amerika en Japan gingen zich met de zaak bemoeien en voerden versterkingen aan. Het eerste om zijn bezittingen en onderdanen te beschermen, terwijl het laatste zulks deed teneinde een hulpende hand te bieden aan het regerende vorstenhuis.

In een brief, die een groot Nederlander in China, Mgr. F. Geurts, apostolisch vicarius van Yungpingfu in die tijd zond aan den Aartsbisschop van Utrecht, vertelt hij o.a., dat de revolutionnairen hele steden uitplunderden, doch dat kloosters en andere missiehuizen gespaard bleven en in sommige gevallen zelfs door de plunderaars beschermd werden.

De revolutionnaire partij bleef desondanks aan de winnende hand, doch haar zegepralen gingen gepaard met ongekende gruwelen. Te Nanking werden 1000 personen waaronder mannen, vrouwen en zelfs kinderen onthoofd; de stad werd uitgeplunderd en in brand gestoken. Zo ver ging de onbetrouwbaarheid van de revolutionnairen, dat het gebeurde, dat een generaal die zich geheel vrijwillig aan de opstandelingen overgaf, werd onthoofd. De onderkoning van Toulchon voorkwam hetzelfde lot door zich van het leven te beroven.

Geheel het Chinese rijk was in opstand. De zaak der dynastie der Mandsjoe scheen reddeloos verloren. Aan het keizerlijk hof maakte men voorbereidingen voor een haastige vlucht.

Aan het einde van de maand October had het Chinese volk het recht om door zijn vertegenwoordigers volle medezeggenschap te hebben bij het aannemen der constitutionele wetten van het land, in plaats van gedwongen te zijn een grondwet te aanvaarden, die door de vorsten van Mandsjoe was gemaakt.

Doch met deze macht in handen waren de hervormers nog steeds niet voldaan. Zij wilden verdere concessies en waren niet van plan deze gelegenheid te laten ontsnappen om de volledige inwilliging te verkrijgen van de door hen gestelde eisen. Aan het hoofd van deze beweging stond Juan Sje-k'ai.

Deze man kreeg het al gauw in zijn hoofd geslagen en zijn poging om keizer te worden, leidde op 6 Juni 1916 tot zijn val.

De Curielzaak voor het Hof.

Eis: 8 en 6 maanden gevangenisstraf.

Mr. BOON HOUDT ZIJN PLEIDOOI.

Voor een stampvolle zaal opent President Süthoff de zitting.

De getuige, die thans opgeroepen wordt is Dr. Willem P. Maal, oud 44 jaar. Aan Dr. Maal, die den Heer Alex bij zijn ziekte behandelde, vraagt de President of hij te dien tijde aanwezig was bij het verhoor van dezen beklaagde door Inspecteur Bouman. Hierop antwoordt getuige bevestigend.

De President deelt medè, dat de Heer Curiel verklaarde, dat de Heer Bouman hem bij dat verhoor zou hebben gezegd stukken in handen te hebben, waaronder een brief van October 1940, waaruit bleek, dat een afspraak werd gemaakt tussen Eikhof en de Heren Curiel om de handel voort te zetten en dat dit via Schipper Tromp zou geschieden. Hierop vraagt hij of getuige zich dit kan herinneren.

Deze antwoordt, dat Inspecteur Bouman wel gezegd had een brief in zijn bezit te hebben, dat als bewijs tegen de Curiels zou kunnen worden gebruikt.

Hierop roept de President den Heer Bouman voor en herhaalt wat de dokter gezegd heeft. Deze antwoordt, dat hij de verklaring van den dokter geheel aan diens verantwoording overlaat. De Inspecteur zegt, dat hij wel afschriften van brieven bij zich had, die hij wilde tonen aan den Heer Curiel, doch dat deze zo overstuur was, dat hij zelfs naar dokter Maal keek of hij door zou gaan met zijn verhoor.

Dr. Maal zegt nu, dat de Heer Bouman verklaard had een brief in handen te hebben die ondertekend was door den Heer Curiel. Dit herinnert de Heer Bouman zich niet. Wel had de Heer Bouman gezegd een brief in handen te hebben, welke getekend was door iemand, die daartoe bevoegdheid bezat, doch dat hij de brief niet op dezelfde dag zou laten zien. „Dit is absoluut zeker", zegt de Heer Bouman. Verder vertelt hij, dat Alex Curiel verschillende malen de brieven uit zijn handen wilde pakken. Ook zegt de Inspecteur, dat hij bezwaren had gemaakt bij den Advocaat-Generaal om den zieke te horen. dit zou deze hebben toegestaan, mits zulks geschiedde in bijzijn van den behandelenden geneesheer.

De Heer Alex Curiel staat nu op en vraagt of Dr. Maal zich niet kan herinneren, dat de Heer Bouman tot hem had gezegd: „Jij Jood, je denkt alleen maar aan het geld." Dr. Maal herinnert zich dit inderdaad.

De Heer Bouman zegt nu reeds eergisteren te hebben verklaard, dat hij bij het verhoor zeer zenuwachtig was, doch indien hij het woord „Jood" gebruikt had, hij dit toch niet als beledigend had bedoeld. Bouman ontkent echter positief deze woorden. Zelfs meent hij, dat het woord Jood nooit door hem gebruikt is.

De Heer Bouman verheft hier zijn stem en het heeft er de schijn van, dat hij en de dokter niet bepaald vrienden zijn als hij zegt, dat deze tegen hem ook het papiamentse woord „pompa" gebruikte.

„Ja, maar nu zijn wij afgedwaald", zegt de President, terwijl dokter Maal de schouders ophaalt.

De Advocaat-Generaal vraagt nu aan den dokter of hij zich herinnert, dat hij eens bij hem geweest was en gevraagd had of Alex Curiel werkelijk zo ziek was, dat het verhoor nadelig voor hem zou kunnen zijn. „Ja", antwoordt de getuige; „in het begin zeer zeker." Nu zegt de Advocaat-Generaal tot den President, dat hij machtiging gaf aan den dokter om het onderzoek stop te zetten, indien de Heer Curiel al te opgewonden zou worden.

Dr. Maal antwoordt hierop het onderzoek ook te hebben stop gezet op een gegeven ogenblik. Hij had echter niets te maken met de bewoordingen van den Heer Bouman, doch wel met zijn patiënt.

Harry Tromp, zeeman, die plotseling op Curaçao beland is, wordt nu voorgeroepen. „Kent u de getuigen?" vraagt de President. „Nu wel," antwoordt deze, „maar vroeger niet." Verder deelt hij mede kapitein te zijn van de schoener „Alicia Maria", waarmede hij tussen Colombia en Aruba reist. Ook vertelt hij van 50 tot 60 dagen in de gevangenis te hebben gezeten, nadat hij terug kwam van zijn reis naar Colombia, waarbij hij de lading rijst voor Zuñiga vervoerde.

De President vraagt nu of de getuige een telegram van een zekeren Miguelito had ontvangen voor hij uit Aruba vertrok. Heer Tromp antwoordt bevestigend.

„Kon U dit telegram lezen?" vraagt de President. De getuige geeft toe deze kunst niet te verstaan. Een Colombiaan had het telegram voor hem gelezen. Hierop waren zij beiden naar Nahr gegaan. Wanneer dit echter precies gebeurde herinnert de schipper zich niet. Hij had echter aan Nahr gevraagd voor hem een telegram aan Zuñiga te zenden.

Nu vraagt de President hoe de getuige precies wist, dat de lading voor Zuñiga bedoeld werd in het telegram van Miguelito, waarin deze sprak van „casa alemana". Hierop antwoordt de Heer Tromp, dat Miguelito en Zuñiga concurrenten waren. Hij en de Colombiaan hadden dan ook uitgemaakt, dat hier Zuñiga bedoeld werd. Van Zuñiga zegt hij, dat deze commissionnair is.

Op een vraag van den President antwoordt hij, dat Nahr het telegram aan Zuñiga had geschreven en dat hij het zelf had weggebracht. Nadat het telegram verzonden was, heeft hij 2 dagen vruchteloos op antwoord gewacht waarop hij vertrokken is. Ook zegt de getuige aan Nahr te hebben gemeld toen hij zou vertrekken.

„Heeft Nahr bij Uw aankomst weer een gesprek met U gehad?" wil de President nu weten. De getuige antwoordt hierop, dat hij toen direct werd ingerekend.

De President vertelt nu aan den getuige, dat volgens den Heer Elias Curiel Tromp hem had medegedeeld, dat Nahr hem had willen overhalen om te verklaren, dat een der Curiels tegenwoordig was toen de schipper het telegram van Miguelito aan Nahr toonde met het verzoek om dit te beantwoorden.

De Heer Tromp antwoordt hierop, dat Nahr hem gevraagd had of hij zich niet herinnerde naar binnen te zijn gegaan bij een der Curiels met dat telegram." Hierop zou hij hebben geantwoord dit niet meer te weten. Nahr wilde hem echter niet overhalen, doch had slechts gevraagd of hij het zich niet meer herinnerde. Hetzelfde zou hij aan den Heer Curiel hebben medegedeeld.

De Advocaat-Generaal vraagt nu aan den getuige waar het gesprek plaatshad tussen hem en Nahr. Op straat of in het kantoor?

De getuige antwoordt hierop het telegram te hebben gebracht. Hij herinnert zich echter niet of Nahr met het telegram naar achteren zou zijn gegaan.

Requisitoir van den Advocaat-Generaal.

Alvorens de Advocaat-Generaal begint met zijn requisitoir wenst hij eerst een korte opsomming te geven van de zaak. Na enkele biezonderheden te hebben genoemd van het ontstaan der firma Guillermo Eikhof, wijst nu de Advocaat-Generaal erop, dat Eikhof nooit zijn Duitse nationaliteit heeft verloren, niettegenstaande al die 30 jaar, dat hij in Colombia zou zitten. Altijd is hij trouw gebleven aan de Duitse ideeën.

De Heer Kwartsz herinnert aan het feest, dat Eikhof gaf op 10 Mei toen Nederland werd aangevallen, niettegenstaande de verklaring van den Heer Karner, dat Eikhof dit ontkend zou hebben. Tevens zouden verschillende zeeluí, die naar Rio Hacha varen, hebben verklaard, dat Eikhof „vertegenwoordiger is van de Duitsers aldaar".

Bovendien verklaarde de Heer Alex Curiel zelf, dat Eikhof eens een Jood uit het concentratiekamp had gered door zijn bemiddeling. Dit zou alleen kunnen geschieden door een vooraanstaanden nazie.

Vervolgens wijst de Advocaat-Generaal op de belangrijke smokkelhandel, die gevoerd wordt en de grote voorraden, die van Aruba vervoerd worden naar de kust van Guajira in Colombia en dat het bekend is, dat Aruba hieruit belangrijke voordelen trekt. De verzender verkoopt dan ook in het groot. Geen wonder, dat Eikhof dan ook zou hebben aangedrongen bij den Heer Karner om de handel voort te zetten. Ook is Aruba belangrijk als doorvoerhaven van goederen, die afkomstig zijn van grote handelshuizen in Colombia, zoals bijvoorbeeld van de firma Eikhof. De handel tussen de A.T.C. en Eikhof bloeide dus. Dan komt de oorlog. Karner ontvangt een vertrouwelijke brief van 11 Juli, afkomstig van Eikhof, waarin deze verzoekt de handel voort te zetten. In verband hiermede zocht de Heer Karner den schipper Julio Croes aan als tussenman. Dit ontkende Karner later. Intussen zit Eikhof in een nieuwe brief de A.T.C. achterna om de handel voort te zetten.

De President valt den Advocaat-Generaal in de rede en zegt, dat die brief nooit ter tafel gekomen is. Hierop antwoordt de Advocaat-Generaal, dat de brief behoorlijk bestaat en dat hij deze nog zal tonen.

Hij zet zijn rede voort en zegt, dat de A.T.C. in September een verscheping zond naar Eikhof, die door de douane werd aangehouden. De Heer Karner schreef toen een brief aan den Heer Elias Curiel op Curaçao en deze stelde zich in verbinding met de Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd voor het verkrijgen van een vergunning, die verkregen werd.

Later is er een nieuwe verscheping. Weer wordt een vergunning aangevraagd, doch deze laat lang op zich wachten. Pas op 3 December — 3 maanden later — wordt de vergunning verkregen.

Intussen heeft Eikhof een brief geschreven, waarin hij dankt voor de doorverzending van een partij dividivi naar New York. Deze brief werd door de beklaagden geparafeerd.

Op 17 December krijgt de A.T.C. weer vergunning voor het verschepen van 1000 zakken rijst naar Eikhof. Van dat moment af echter worden geen zaken meer gedreven met Zuñiga, terwijl de Heer Dania door den Heer Alex Curiel naar Colombia gezonden is. De rekening met de firma Eikhof wordt gesloten.

Doch wat gebeurt er? Er verschijnt een nieuwe rekening met Zuñiga voor een bedrag, dat in de duizenden loopt. Hoe is dit mogelijk?

De Advocaat-Generaal verklaart nu, dat door de verdediging naar voren is gebracht het „uitlokken" en niet „doen plegen" van een strafbaar feit, gelijk door de dagvaarding bedoeld wordt. Door uitlokken wordt verstaan het overhalen tot een strafbaar feit. Hier is er echter geen sprake van. Dania heeft opdracht gehad om naar Colombia te gaan en Nahr heeft order tot verscheping gehad van den Heer Alex Curiel. Er blijft dus over het doen plegen.

De Advocaat-Generaal gaat verder in op de vraag of de firma Eikhof te beschouwen is als vijandelijk. Dit is nauwelijks het geval als er overwegend vijandelijk belang bij betrokken is. De Heer Jansen had te kennen gegeven, dat in een firma stille vennoten kunnen zijn, die niet in de boeken te vinden zijn.

Het zou dus onmogelijk zijn om te bewijzen, dat in de firma Eikhof Colombiaans kapitaal aanwezig is. Als er niet gelet werd op het overwegend vijandelijk belang, zouden alle Nederlandse firma's eronder kunnen vallen. De wetgeving moet dus de redelijkheid volgen; dat dus redelijkerwijze het vijandelijk belang kan worden uitgemaakt.

Volgens verklaringen van den Nederlandsen Gezant en schippers, die geregeld naar Rio Hacha varen, is de firma Guillermo Eikhof Duits. Alleen de Rechter in Rio Hacha verklaarde, dat het een Colombiaanse firma is.

Evenzo zouden echter ook de Poolse en andere handelshuizen op Curaçao als Nederlandse kunnen worden beschouwd, doch dit is niet het geval, aangezien er buitenlandse belangen bij betrokken zijn.

„Hoe is nu aan te nemen, dat er bij de A.T.C. opzet bestond?

Men had namelijk vergunning gevraagd. Men vermoedde dus, dat men hier te doen had met een Duitse firma. Wat deed de Commissie om zekerheid te hebben?

De Commissie deed totaal niets. Geen enkele poging werd zelfs gedaan. Men gaf zo maar de vergunning, zonder zelfs inlichtingen te vragen.

Hoe weet men nu, dat de handel door Zuñiga werd voortgezet?

1e. Door de verklaring van Dania voor den Rechter en den Politie-Commissaris.

2e. Door de verklaring van Nahr voor den Rechter en den Politie-Commissaris.

3e. Door de verklaring van den Heer Elias Curiel voor de politie. Hij deelde namelijk mede te hebben ingestemd in de handel met Zuñiga. Dit was geen erkenning doch een verklaring."

Verder zou aan een brief, gedateerd 16 October, een slip zijn aangehecht, waarop Eikhof schreef, dat zijn nieuw adres Zuñiga is.

Tevens zou Eikhof een persoonlijke brief aan Karner hebben geschreven waarin hij vroeg of de mogelijkheid bestond, dat de zaken werden voortgezet. Voorts dat hiertoe een manier moest worden gevonden.

De Advocaat-Generaal deelt mede de brief dezelfde morgen te hebben ontdekt en dat deze was gehecht achter een andere brief. Hij had echter wel van de brief geweten.

De Advocaat-Generaal zegt nu het psychologisch absoluut onmogelijk te achten, dat Karner hiervan de Curiels niet op de hoogte gebracht zou hebben.

Hij gaat verder en zegt, dat volgens een verklaring van den schipper Julio Croes voor den Rechter-Commissaris, deze mededeelde uit eigen ervaring te weten, dat Zuñiga geen auto's en opslagplaatsen tot zijn eigen beschikking had. Zuñiga had geen kapitaal om grote zaken te doen. Het was pas later, dat zijn vrouw een prijs uit de loterij trok. Tevens zou iedereen in Rio Hacha weten, dat Zuñiga niets voor eigen rekening kocht.

Omtrent de paraafquaestie zegt de Advocaat-Generaal, dat vroeger niemand den Heer Elias Curiel had aangezien voor een paraafmaniak. Hij denkt, dat deze dit vroeger zeker als een belediging zou hebben opgevat en naar de politie zijn gelopen. „Doch laat dat waar zijn", zegt Mr. Kwartsz, „dan sta ik toch voor een volslagen raadsel. In het proces-verbaal, dat door Elias Curiel zelf ondertekend is, zegt hij: dat Sasso een brief niet gezien heeft, omdat zijn paraaf er niet op staat. Ik kan mij niet indenken, dat een paraafmaniak zo iets zou kunnen zeggen."

De Advocaat-Generaal zegt nu, dat de Heer Alex Curiel tussen 4 en 7 Maart wel op Aruba was. Het staat nu vast, dat Tromp het telegram van Miguelito op 6 Maart aan Nahr toonde.

Vervolgens zegt de Heer Kwartsz: „De vraag rijst nu op: „Waarom zouden de Curiels zich voor zo'n luttel bedrag van $ 25.— in de vingers snijden? Er werd eerst om vergunning gevraagd, die werd verkregen. Voor het oog van de wereld wilde de A.T.C. echter geen handel drijven met Duitsers. Nahr heeft tot 4 keer toe dividivi doorverscheept. Dit ging zeker niet om $ 25.—. Het belang van de A.T.C. is veel groter. Hier bestonden handelsrelaties, die „à toute prix" gehandhaafd moesten blijven. De brief, waarvan op het afschrift de paraaf van Nahr staat, wil niet zeggen, dat Nahr het origineel ook getekend heeft. Het was bekend op Aruba, dat de Curiels zelf de zaken dreven als zij aanwezig waren. Het is dus dadelijk, dat Nahr opdracht gekregen had hiervoor. Nahr verklaarde eerst het alleen gedaan te hebben en later hiertoe opdracht te hebben gekregen."

Verder zegt de aanklager, dat het Hof het vonnis van de Rechtbank als uitgangspunt moet nemen en verzoekt of de Heren de rechtsoverwegingen daarvan punt voor punt willen bestuderen.

De Heer Kwartsz zegt nog een onderhoud te hebben gehad met den President, waarover hij zeer ontstemd was deze quaestie betrof namelijk de pressie, die door de politie zou zijn uitgeoefend. De Advocaat-Generaal doet nu het Hof een verwijt, omdat men wel een onderzoek heeft ingesteld naar de gedragingen van de politie en niet naar de gedragingen van de verdediging.

„De feiten van het ten laste gelegde zijn zeer ernstig" zegt hij tenslotte, „en niet zoals de kletspraatjes, die de ronde doen, zeggen."

Dienovereenkomstig wil hij dan ook eisen een gevangenisstraf van 8 maanden voor Alex Curiel en van 6 maanden voor Elias Curiel met aftrek van praeventieve hechtenis.

Als de Advocaat-Generaal zijn rede heeft uitgesproken, welke ongetwijfeld ervan getuigt, dat hij de zaak grondig bestudeerd heeft, neemt de verdediger Mr. G. A. Boon het woord.

De pleitrede van Mr. Boon.

De verdediger wijst er op, dat het vonnis in eerste instantie verschillende malen werd uitgesteld. Na 3 weken leek het vonnis nog niet mogelijk. Goslinga moest nog worden gehoord. Hierover stond de verdediger verbaasd. Hij had echter geen bezwaar om Goslinga nog te horen. Bij het eindvonnis zou echter gebleken zijn waarom deze kunstverlossing nodig was. Men vond namelijk een arrest van de Hoge Raad, waaruit werd uitgemaakt, dat de onbekende schakel in Goslinga gevonden kon worden.

De verdediger behandelt nu de quaestie van de dagvaarding, welke door den Advocaat-Generaal werd opgeworpen. De dagvaarding legde namelijk ten laste het „plegen" en niet het „doen plegen". Volgens verdediger mag de Rechter de dagvaarding niet aanvullen met een interpretatie.

Verder zegt hij, dat in het procesverbaal de bewoording gebruikt werd, dat beklaagde „op heterdaad" werd betrapt.

„Wat is op heterdaad?" vraagt hij nu. „Dit heeft plaats, wanneer een strafbaar feit gepleegd wordt of onmiddellijk daarna.

In dit geval werden er echter geen minuten, uren of dagen van gemaakt, maar maanden."

„De beklaagde heeft het recht uit het stuk te weten, waarvoor hij verweten wordt", zegt hij nu. „Elias begreep er tenminste niet uit wat hij gedaan had en vooral niet toen hij werd uitgemaakt voor boef en hem gezegd werd, dat hij 12 jaar zou moeten zitten".

De verdediger vervolgt: „Doch ik ben er nog niet met mijn grieven. De alleensprekende Rechter was tevens op Aruba Rechter-Commissaris. Dit mag volgens het Nederlands Wetboek niet op straffe van nietigheid." De verdediger vindt dat voor een democratische staat toch vooreerst nodig is een goede rechtspraak. Verder zegt hij, dat tot Dania en Nahr werd gezegd, zodra zij maar 1% afweken van hun verklaring: „Dan ga je meineed gebruiken." Dit heeft spreker nog nooit meegemaakt. Echter hecht hij helemaal geen belang aan de verklaringen van beide getuigen.

Wat betreft de aansprakelijkheid als Directeur zegt hij, dat in een N.V. deze niet aansprakelijk is voor de handeling van de N.V. De verklaring van Bouman, dat alle Directeurs aansprakelijk zouden zijn, is grote dwaasheid.

„Laat ons echter aannemen, dat de Heer Alex Curiel een persoonlijke overeenkomst heeft aangegaan, wat uit niets blijkt", zegt de verdediger, „dan zou hier volgens den Advocaat-Generaal nog alleen sprake zijn van een „doen plegen". De Heer Curiel zou het strafbaar feit hebben doen plegen, indien hij Goslinga dit zou hebben laten doen. Nahr heeft echter opdracht gegeven aan Goslinga."

Wat betreft de vraag of er overwegende vijandelijke belangen in de zaak betrokken zijn, geeft de verdediger een voorbeeld, waarbij hij de Royal Dutch Shell noemt. De Heer Deterding zou namelijk gehuwd zijn met een Duitse en na zijn dood zijn aandelen aan haar hebben gelaten. Het zou echter zinloos zijn om nu te gaan verklaren, dat in de Koninklijke overwegende vijandelijke belangen aanwezig zouden zijn. Verder wijst hij erop, dat de Rechtbank in Rio Hacha had verklaard, dat Eikhof een Colombiaanse firma is. Ook andere grote kooplieden van Rio Hacha hadden dit verklaard. Wat betreft Zuñiga, zou de Nederlandse Gezant hebben geschreven, dat deze niet op de zwarte lijst voorkomt.

Volgens den verdediger moet de Advocaat-Generaal bewijzen, dat er bij de firma Eikhof overwegend vijandelijk belang betrokken is, waari
komen in gebreke is gebleven.

De Heer Boon wijst op de
en Amerikaanse zwarte lijsten,
de Commissie nog een eigen
heeft. Niettegenstaande kon n
den uitgemaakt of in de firm
overwegend vijandelijk belang
Ook de Gezanten in Caracas e
kunnen hierover geen inlichti
ven. De Heren Curiel kenden
Eikhof als een fatsoenlijk m
vroeger bij hun vader kwa
betreft het feest, dat Eikhof o
bij de invasie van Nederland
ben gehouden had Eikhof uitd
aan Karner verklaard, dat di
was. Wat betreft het helpen
geloofsgenoot van den Hee
uit een concentratiekamp h
hiervoor nog geen nazie te
verdediger geeft hierbij een v
van een ander geval. Wat
betreft: volgens Tromp is de m
missionnair. Ook andere getu
klaarden hetzelfde en hadden
teld, dat hij eigen handel d
werkte niet alleen voor Eik
ook voor vele anderen. Boven
de Burgemeester nog van he
gezegd, dat hij een der voorna
den is van de gemeenteraad.

Over het handelen door Tr
de verdediger, dat dit had ku
schieden om de strenge devie
lingen te ontduiken, die in C
bestaan, zodat betalingen doo
veren van goederen zouden
plaatshebben. De verdediger
eraan, dat de politie alleen o
raaf afging. Van de brief,
schreef, vraagt de verdediger
waarom de man de brief niet
laten ondertekenen door een
Sasso kwam toch elke midda
kantoor. Bovendien vindt de
ger het vreemd, dat ogenblik
de terugkomst van Dania uit C
met de bestelling Nahr de b
schrijven en deze vervolgens d
liet liggen.

De verdediger wijst voor
goede reputatie van de Heren
zegt, dat — wat betreft hu
met de A.T.C. — zij practisc
commissarissen zijn en niet me
grote lijnen van de zaken be
Bovendien zou het dwaasheid
wijl zij een vergunning kunnen
om te trachten er voor $25.—
te schuiven.

Aangezien het reeds zeer la
sluit de President, dat de He
de volgende morgen [Vrijda
pleidooi zal voortzetten.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: 10 O

Telegram Afdeling: Hr.
675, Amalia van Solmslaan 1
Shipping & Supplies: Hr.
tel. 455, Hotel kamer 57.
Scheepvaart Afdeling: Hr.
690, Emmalaan 1.

SPORTCLUB „ASIEN

Zaterdag, 11 October as.
uur finale tenniswedstrijd o
pioenschap van Asiento tuss
lers Schnepper — Risson.

Na afloop van deze wedst
king van de Dr. Flachs beke

Van de zijde van de C.S.
gen wij een uitnodiging vo
den tot inschrijving voor
dubbel-wedstrijden om
Strike beker. Spelers van A
aan deze wedstrijden wen
nemen, gelieven zich op t
een der leden van onze te
sie.